

SSRS PASIRENGUS GINTI PABALTIJO VALSTYBES

Perspėjime Hitleriui Sako, Kad Užpuolimas Ant Lietuvos ir Kitų Bus Atremtas Ginkluotų Jėgų

PARYŽIUS. — Čia esą gauta žinių, kad Sovietų Sąjunga perspėjo Vokietiją, jog užpuolimas ant Finijos, Estijos, Latvijos ar Lietuvos bus sutiktas galingu karinių Sovietų Sąjungos jėgų.

ANGLIJOS KABINETAS UŽ PRIEMIMĄ SOVIETŲ PASIŪLYMO

LONDONAS. — Sakoma dauguma Anglijos ministrų kabineto narių stovi už priėmimą Sovietų Sąjungos pasiūlymo Anglijai ir Francijai dėtis į karinę sąjungą su Sovietais ir mesti visas jėgas, nežiūrint kurioj kontinento vietoj agresija iškilų.

RUMUNIJĄ NESLAUCIA ESANTI UZTIKRINTA

BERLYNAS. — Hitlerio paklausimą, ar Rumunija jaučia koki nors pavojų iš Vokietijos pusės, Rumunija atsakė, kad dabartinė padėtis niekas Europoj negali jaustis užtikrintu.

FRANCIJA VERČIA ANGLIJĄ PRADETI REKRŪTAVIMĄ

PARYŽIUS. Bal. 24. — Francija paskatino Angliją pradėti ankstyvą rekrūtavimą, kad karo atsitikime pirmuosiuose žygiuose dalyvaudų ne vien francūzai, bet ir angliai. Karo vadovybės priruošimui, Francija pažadėjo savo mokyklose išmokinti 7,000 anglų karininkais.

Tie patys sluoksniai teigia, kad Francijos ir Anglijos generaliniai štabai verčia Angliją, kad ji susitartų su Sovietais, jeigu Čemberlenas žada pagelbėti Lenkijai, Rumunijai ir Graikijai. Taip pat Anglija turinti pradėti rekrūtavimą, jeigu ji norinti įtikinti Sovietų Sąjungą ir kitas šalis, kad tikrai rengiasi kovoti prieš agresorius.

NAZIAM NEPAVYKO INKORPORUOTI LIECHENŠTEINĄ

LONDONAS. Bal. 24. — Daily Express praneša, kad 60 nazių maršavo Vaduz miesto gatvėmis su tikslu inkorporuoti mažąją Liechenšteino valstybę, esančią tarp Šveicarijos ir Vokietijos, į reichą.

BOLIVIJOS PASKELBTA DIKTATORA

LA PAZ, Bolivija, Bal. 24. — Bolivijos prezidentas Buch šandien paskelbė, kad panaikina konstitucines teises ir įveda diktatūrą. Taip pat sako, kad jo totalinė

valstybė būsianti nesurišta su Romos-Berlyno ašimi. Tai daras, kad "išvengus pilietinio karo."

JUGOSLAVIJA NUSILEIDUS ROMOS-BERLYNO AŠIAI

ROMA, Bal. 24. — Italija šandien džiūgaujama nauja Romos-Berlyno ašies pergale, gauta Italijos-Jugoslavijos derybose, kurias vakar Venecijoj užbaigė Italijos užsienių reikalų ministris Ciano ir Jugoslavijos užsienių reikalų ministris Cinka-Markovich.

Italijos spauda rašo, kad derybos pasibaigė "pasitikimu" Jugoslavijos bendradarbiavimu su Italija ir Vokietija.

PENKIOLIKA ANGLIJOS LAIVŲ ISPLAUKS IS SUEZO

VALETTA, Malta, Bal. 24. — Anglijos karo laivynas, sukoncestruotas Maltoje, siunčia 15 karo laivų prie Suez'o kanalo, kuriame grąšina italai, o keletas karo laivų jau atvyko į Aleksandriją, kuri randasi netoli Suez'o kanalo.

Palei Egipto rubežių angliai ir egiptiečiai yra sukoncestravę 50,000 kareivių.

Frankas Sugrąžina Buvusiam Karaliui Alfonsui Rūmus

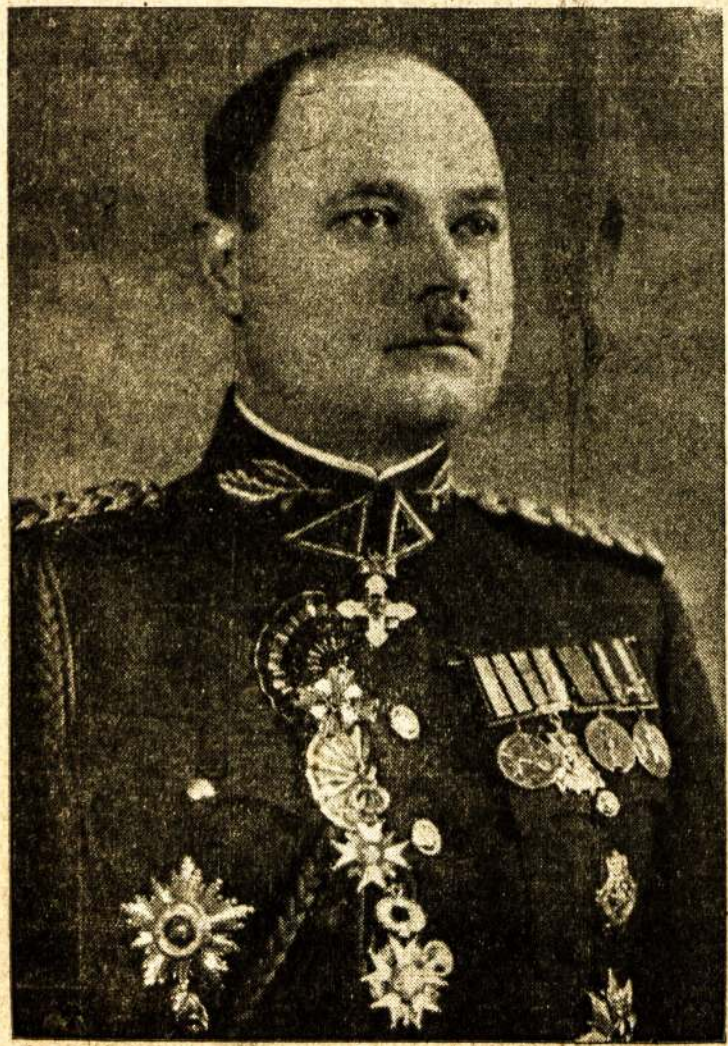
BURGOS, Balandžio 24. — Ispanijos respublikos budelio generolo Franko valdžia šandien paskelbė, kad panaikinamas prieš aštuonis metus padarytas parlamento nutarimas, kuriuo buvo nusavinti buvusio karaliaus Alfonso XIII rūmai ir kiti turtais.

Tokiu būdu Alfonsas atgauna San Sebastiane ir Santandere esančius rūmus, juvelyrus, akcijas ir kitus turtais, siekiančius 8,600,000 dolerių.

Vėl Degina Dukoborų Įstaigas

NELSON, B. C., Bal. 24. — Britiškos Kolumbijos policija tyrinėja kas sprogdina ir degina Kootenay apylinkėj esamas dukoborų įstaigas. Praeitą šeštadienį buvo uždegta Champion Creek dukoborų mokykla, o šandien sprogdinta Otischenia mokykla ir dukoborų ortodoksų vyriausia kvatiera.

Trijų metų bėgyje susprogdinta ar sudeginta daugelis garsiosios dukoborų sektos bažnyčių, mokyklų, lentpiuvių ir kitų įstaigų. Policija nepajėgia nustatyti kas, nes dukoborai neduoda davinių, tačiau mano, kad tai daro iš dukoborų bendruomenės išmesti "laisvės sūnūs."

Naujasis ministras pirmininkas bri. gen. J. Cernius. Kitų ministrų paveikslai tilps sekančiam numerį.

Francija Uždare Alzaso Nazių Organizacijas

PARYŽIUS, Bal. 24. — Francijos valdžia šandien uždare Alzaso-Lotaringijoj tris vokiečių organizacijas, kurios varė šiam krašte nazių propagandą.

Uždarymas organizacijų įvyko po ministrų kabineto vicepirmininko Chautemps pranešimo apie padėtį iš Vokietijos atgautose teritorijose.

Artimi valdžiai sluoksniai teigia, kad su uždarymu vokiečių organizacijų Francija norinti sudaužyti Alzaso — Lotaringijoj "outonominį judėjimą," kuriam vadovavo Prūsijoj gimęs Hermann Bickler, vadinamas Alzaso — Lotaringijos fiureriu. Jis viešai skelbė, kad Alzaso — Lotaringijos žmonėms reikia autonominijos, o jo pasekėjai aiškino, kad Bickler nekurią dieną prijungs Alzaso — Lotaringiją su dviem milijonais žmonių prie reicho.

Francijos valdžia paskelbė didelę baimę tiems, kurie mėgins išprovokuoti francūzų ir vokiečių tarpe rasinę ar religinę neapykantą. Nuslopinimas nazių propagandos Alzaso — Lotaringijoj francūzams svarbu ir tuo, kad čionai randasi ir garsioji Mažino fortų linija.

BUCHARESTAS, Bal. 24. — Rumunijos sostinė šandien atvyko Anglijos finansinių ir industrinių ekspertų grupė, kuri mėginsianti išplėsti Rumunijos-Anglijos prekybą ir įsteigti ginklų fabrikus, kad padarius Rumuniją nepriklausoma nuo Skodos ginklų, dabar esančių nazių rankose.

ANGLIJA STATYSIANTI RUMUNIJOS GINKLŲ FABRIKUS

Naziai, prieš keletą savaičių padarę su Rumunija sutartį, leidžiančią naziams išnaudoti Rumunijos aliejaus šaltinius, į anglių žygius žiūri šnairiai ir rengiasi kontra-žygiui.

Kinai Smarkiai Sumušė Japonus Kiangsi Provincijoj

SHANGHAI, Balandžio 24. — Kinijos vyriausybė praneša, kad jos armija paskutinėmis dienomis atmušė japonų ofensyvą Kiangsi provincijoj. Mūšyje žuvo 1,000 užpuolikų ir daug daugiau buvo sužeista.

Japonai sako, kad nuo balandžio 9 iki 15 prie Tientsin-Pukow ir Lungchai geležinkelio jie užmušė 3,000 kinų.

LEDAI UZTVĖRĖ 10 LAIVŲ ERIE EŽERE

BUFFALO, Bal. 24. — Kuomet Ontario ežere nesimato nei gabalėlio ledo, netolimam Erie ežere, šiaurinėj dalyj, ledai užtvėrė 10 prekinųjų laivų kelią. Jie laukia kada pradės pusti stiprus rytų vėjas ir paliuosuos juos iš ledų.

ISSIVERŽE SHIRANE VULKANAS

TOKIJO, Japonija, Bal. 24. — Japonijos žinių agentūra Domei praneša, kad šandien išsiveržė netoli Honshin miesto esantis Shirane vulkanas, turintis 7,400 pėdų aukščio.

Niekas nesakoma apie nuostolius. Shirane vulkanas neveikė nuo 1872 metų.

POTVINIAI KVEBEKO PROVINCIJOJ SIMTUS ISVIJO IS NAMŲ

MONTREAL, Que. — Nekurių upės Kvebeko provincijoj išsiliejo iš krantų.

Apskaičiuojama, kad šimtai turėjo apleisti savo namus. St. Georges apylinkėj 30 šeimynų susikraustė į aukštesnes vietas.

Jauni Liberalai Reikalauja 80 Centų už Bušelį

OTTAWA, Ont. — Dvidešimto Amžiaus Liberalų Asociacija įteikė agrikultūros ministriui Gardiner reikalavimą, kad valdžia garantuotų po 80 centų bušeliui kviečių.

Delegacija buvo atsiųsta naujam liberalų konvencijoj, kurioj dalyvavo 500 delegatų iš įvairių Kanados vietų.

Si konvencija taipgi užtvirtino jaunimo auklėjimo plano principą.

Ontarijos Bedarbių Federacijos Konferencija Reikalauja Darbo 250,000 Bedarbių

TORONTO, Ont. — Šiomis dienomis Toronte atsibuvo Ontarijos Bedarbių Federacijos konferencija aptarimui bedarbių reikalų. Konferencija buvo labai pasekminga. Delegatai buvo veik iš visų Ontarijos miestų ir miestelių. Svarbiausiu konferencijos reikalavimu yra parūpinti darbą del 250,000 Ontarijos bedarbių. Delegatai pasižadėjo organizuoti bedarbius ir kovoti tol, kol konferencijos reikalavimas bus patenkintas.

Išrinko provincialj komitetą iš 18 narių. Sekretoriumi išrinktas George Harris, iki šiol buvęs sekretorium.

Jeigu reikalavimai nebus pildomi, bedarbiai žada suorganizuoti maršavimą į Queens parką.

Čemberlenas Ieškosiąs Kitos Municho "Taikos"

LONDONAS, Bal. 24. — Anglijos ambasadorius Henderson, kuris Čekoslovakijos užgrobimo laiku buvo parkviestas iš Berlyno pranešti Anglijos valdžiai apie naują nazių grobį, vakar vėl buvo pasiųstas į Berlyną.

Henderson išsiuntimas nustebino ne tik Anglijos darbiečius, liberalus ir nekuriuos konservatus, bet ir Vokietijoj sukėlė didelę sėncasiją.

Nors Čemberlenas šandien aiškino parlamentui, būk Hendersono pasiuntimas Berlynan nereiškias, jog Anglija pripažįsta Čekoslovakijos aneksavimą ir kad viskas "eisią normaliai," tačiau diplomatai kaip tik Hendersono pasiuntime į Berlyną įžiūri Čekoslovakijos aneksavimo pripažinimą. O nekuriu užsienio diplomatai spėja, kad Čemberlenas davė Hendersonui nuvežti Hitleriui "galutiną apeliaciją," kas reikštų, kad ir vėl Čemberlenas ieško Hitlerio "nuraminimo" politikos.

Keli parlamento atstovai paklausė Čemberleną, kaip eina Anglijos-Rusijos derybos, į ką jis pareiškė, kad "nepatartina tas derybas parlamentui diskutuoti, kada jos dar tęsiasi."

Telegramos iš Vokietijos praneša, kad naziai įžiūri Hendersono sugrįžime didelį laimėjimą. Jie pajukiančiai rašo: "Jis (Hendersonas), kaip ir apluptas berniukas, sugrįžta atgal su o buoliu ir duoda jį savo mokytojui, kaipo taikos pasiūlą."

Del šios nepaprastos Čemberleno politikos susijaudino daugumas parlamento atstovų ir, žinoma, laukia nepageidaujamų pasekmių, bet Čemberlenas tvirtina, kad dabartinės politikos nekeisiąs.

GAISRAS PASAULINEJ PARADOJ PADARE NUOSTOLIŲ \$1,000,000

NEW YORK, Balandžio 23. — Glass Industry pastate Pasaulinėj parodoj buvo prasidėjęs gaisras, kuris greitai buvo užgesintas.

Nežiūrint to, apskaičiuojama, kad padarė nuostolių už \$1,000,000.

Arthur Roebuck, Ontarijos seimelio narys, anais metais Hepburno išmestas iš Attorney-General vietos už simpatiją streikieriams, bus svarbiausiu kalbėtoju Maple Leaf Gardens mitinge balandžio 30.

SUSEKTAS PLANAS IŠDINAMITUOTI KANALĄ IR ELEKTROS STOTĮ

SAULT ST. MARIE, Ont. — Čia netoli Didžiųjų ežerų jėgos kompanijos kanalo šendėj rasta 50 svarų dinamito.

Patyrinėjus išaiškinta, kad dinamitas ne kanadiškias.

Sako šį dinamitą išsprogdinus būtų buvę galima sugriauti elektros stotį ir apardyti uostą.

Spėjama, kad tai nazių agentų darbas.

Duplesis Griebiasis Melagistės Priemonių

MONTREAL, Que. — Kvebeko provincijos policija paskelbė, kad bedarydama kratas komunistų namuose sučiupus daug komunistinės literatūros ir partijos narių sąrašą.

Pas J. Gaud policija radusi 450 partijos knygučių ir 4,000 komunistų sąrašą.

Bet William Kashtan, Komunistų Partijos organizatorius, sako, kad tos žinios melagingos, skelbiamos su tikslu žmonėms bauginti, kad nestotų į Komunistų Partiją.

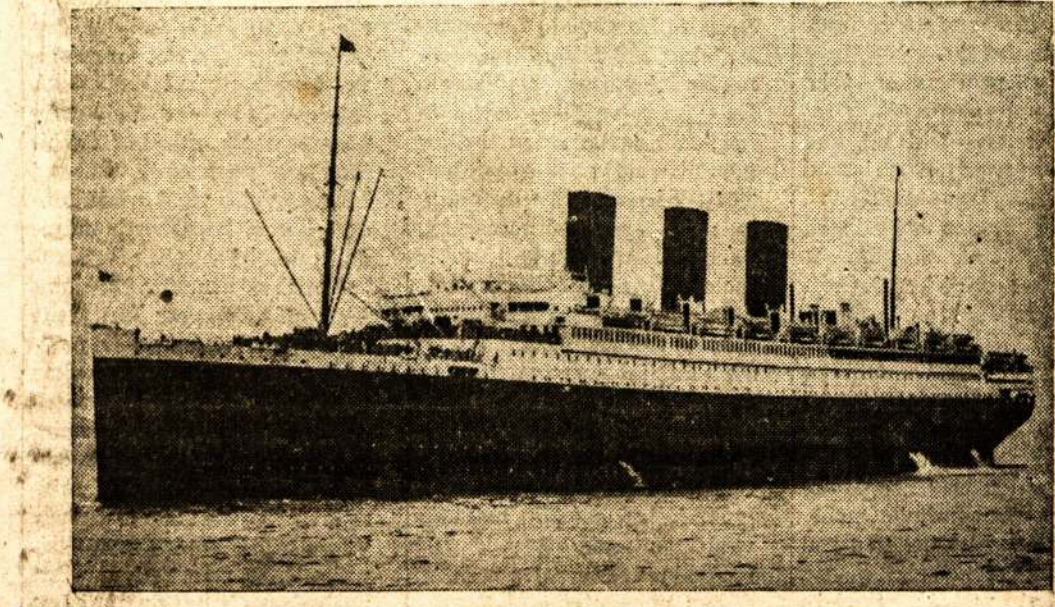
TAKSIŲ VAIRUOTOJAI GAL EIS Į STREIKĄ

TORONTO, Bal. 24. — Apie 350 taksių vairuotojų vakar įgaliuoj unijos vadovybė šaukti taksių vairuotojų streiką, jeigu taksių savininkai nepakels algų nuo \$12.50 iki \$15.00 minimum.

REIKALAUJA, KAD VETERANAI SULAIKYTŲ FAŠISTŲ MITINGĄ

TORONTO, Ont. — Veteranų susitikime kalbėdamas, kapitonas Rev. Sidney E. Lambert pareiškė, jog Torontas tikrai išniekintų Anglijos imperiją, jeigu leistų fašistams laikyti mitingą Massey Hall geg. 5, kuomet kanadiečiai rengiasi sutikti karalių ir karalienę.

Jo manymu, Torontas turėtų fašistus išvyti. Jis patarė veteranams neleisti fašistų į salę visai.

Keleivinis Francijos garlaivis P arižius, kurį fašistų agentai uždegė ir gaisro pagalba nuskandino La Havre uoste. Jį pasta tyti kainavo virš 15 milijonų dolerių.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDZIAMAS SPAUDOS
DRAUGIOS. ĮEINA DU KARTŲ Į SĄVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusmetį \$1.50. Visur kitur
metams \$3.50; pusmetį \$1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Order) išrašykite Liaudies Balsu vardu:

LIAUDIŲ BALSAS

P. O. Station C, Box 1012, Toronto 3, Ontario, Canada.

Dviejų Karų Veterano Istorija

Pradžioje 1925 metų Saskatchewano provincijoje apsigyveno dviejų karų veteranas Tom Priddle, tėvas 16 vaikų. Nespėjus gerai įsikurti, užėjo sausras. Prisiėjo septynius metus gyventi iš pašalpos. Po to jis nutarė bėgti į Ontariją. Rūgpiūčio mėnesį 1937 metais jis su savo šeima, žmona ir 6 vaikais, pasiėmęs savo gyvulius, tris karves, aštuonis arklius, ir ūkio įrankius, persikėlė į Grimsby, Ont. Kada jis atvyko į Grimsby, pas jį buvo tik trys centai.

Grimsby apylinkė išsirendavo ūkį iš 143 akrų. Žemė buvo nejudinta per 20 metų. Šiaip taip jis ledus pralaužė. Pereitą rudėnį kviečiais apšėjo 25 akrus. Taipgi 33 akrus išarė del pavasarių jėgų. Žiemos metu aptaisė trobas. Bet ir vėl nelaimė. Agentas pranešė, kad ši farma parduota Čekoslovakijos pabėgėliui už \$3,300. Priddle pareiškė, kad jis pats sutiktų mokėti tris tūkstančius dolerių ir pasilikti, bet agentas pareiškė, kad jau pervėlu.

Kada jis atvyko ir pradėjo kūrybos darbą, ši farma nebuvo verta nei \$1,500. Reikia jis farmos vertę pakėlė kuone \$2,000. Bet valdžia nedavė jam jokios pirmenybės. Dar daugiau, net nedavė laiko susirasti kitą vietą. Agentas pranešė, kad per savaitę laiko turi išsikraustyti, nes naujas šeimininkas nori kuogreičiausiai užimti. Jei noris, galis apsigyventi tvarte iki susiras vietą.

Tokią tai pagarbą užsitaravo bekariaudamas Afrigos kare ir pereitame kare. Žinoma, jei tokių atsitikimų būtų mažai, tai būtų pusė bėdos. Bet šis įvykis yra tik lašas jūroje. Tokių ir panašių atsitikimų su ūkininkais ir darbininkais yra tūkstančiai.

Tokios tai sąlygos kasa duobę Kanados demokratijai. Tokiose sąlygose gyveną žmonės sako: po velniais su tokia sistema. O reaktionieriams to tik ir reikia. Jie tuojaus jiems nurodinėja, kad demokratinė sistema niekam netikus. Girdi, kad būtų nacionalinė valdžia, turinti galią reikalus vesti daug griežčiau, tokie dalykai įvykti negalėtų.

Kanados valdžia, kuri nekreipia atydos į žmonių gyvenimo sąlygas, daro didelę žalą ne tik sau, bet ir pačiai demokratinei tvarkai. Ji padeda reaktionieriams niekinti demokratinus principus. Jei demokratija nori išsilaikyti, ji turi parodyti, kad ji duoda geresnį gyvenimą, negu fašistinė diktatūra.

Ir Lietuvos Aidas Keičia Toną

Kaip jau žinia, Lietuvos Aidas, tautininkų laikraštis, visuomet nurodinėdavo, kad iš įvairių srovių sudaryta vyriausybė būtų žalinga, trukdytų lietuvių tautai žengti pirmyn. Bet dabar tas laikraštis kalba visai kitaip. Rašydamas apie "naujas pamatais sudarytą vyriausybę" Lietuvos Aidas sako:

Naują vyriausybę sudarant vieningo darbo pagrindais prie valstybinio darbo norima sutelkti įvairių srovių žmones. Tuo būdu, gal būt, pasieks pasiekti dar didesnės realios tautinės vienybės, negu kad ligi šiol ji buvo.

Taigi, kaip matote, įtraukimas į valdžią kitų srovių atstovų reiškia ne trukdymą, kenkimą, o realizavimą didesnės vienybės. O kad vienybėje glūdi galybė, tai visiems aišku. Jeigu tokia kryptimi Lietuvos tautininkai būtų veikę daug anksčiau, gal būtų buvę išvengta nekurių Lietuvai ir jos žmonėms skaudžių smūgių.

Kinija yra geras pavyzdys. Nacionalistų karas prieš sovietinius distriktus nedavė progos Kinijai eiti prie tautinės vienybės, prie stipriumo savo jėgų. Simtai milijonų dolerių buvo išleidžiama karui prieš kitokių pažiūrų kinus. Kraštas ne stiprėjo, o nuolatos silpnėjo. Tuo pasinaudojo išlaukinis priešas.

Bet kuomet Kinijos žmonės nutarė mesti tarpusavį karą, viskas greitai pasikeitė. Nežiūrint to, kad Kinija neteko turtingiausių plotų, kad jai tenka kariauti su galingu priešu, šandien visi pripažįsta, kad gimsta nauja Kinija. Net ir Japonija pripažįsta, kad ginklais Kinijos nenugalėti.

Lietuvai, pergyvenus tokius didelius smūgius, taipgi jaučiant, kad prieš akis stovi dar didesni pavojai, reikalinga pasekti Kiniją.

Pirmosios Gegužės Minėjimui Besiartinant

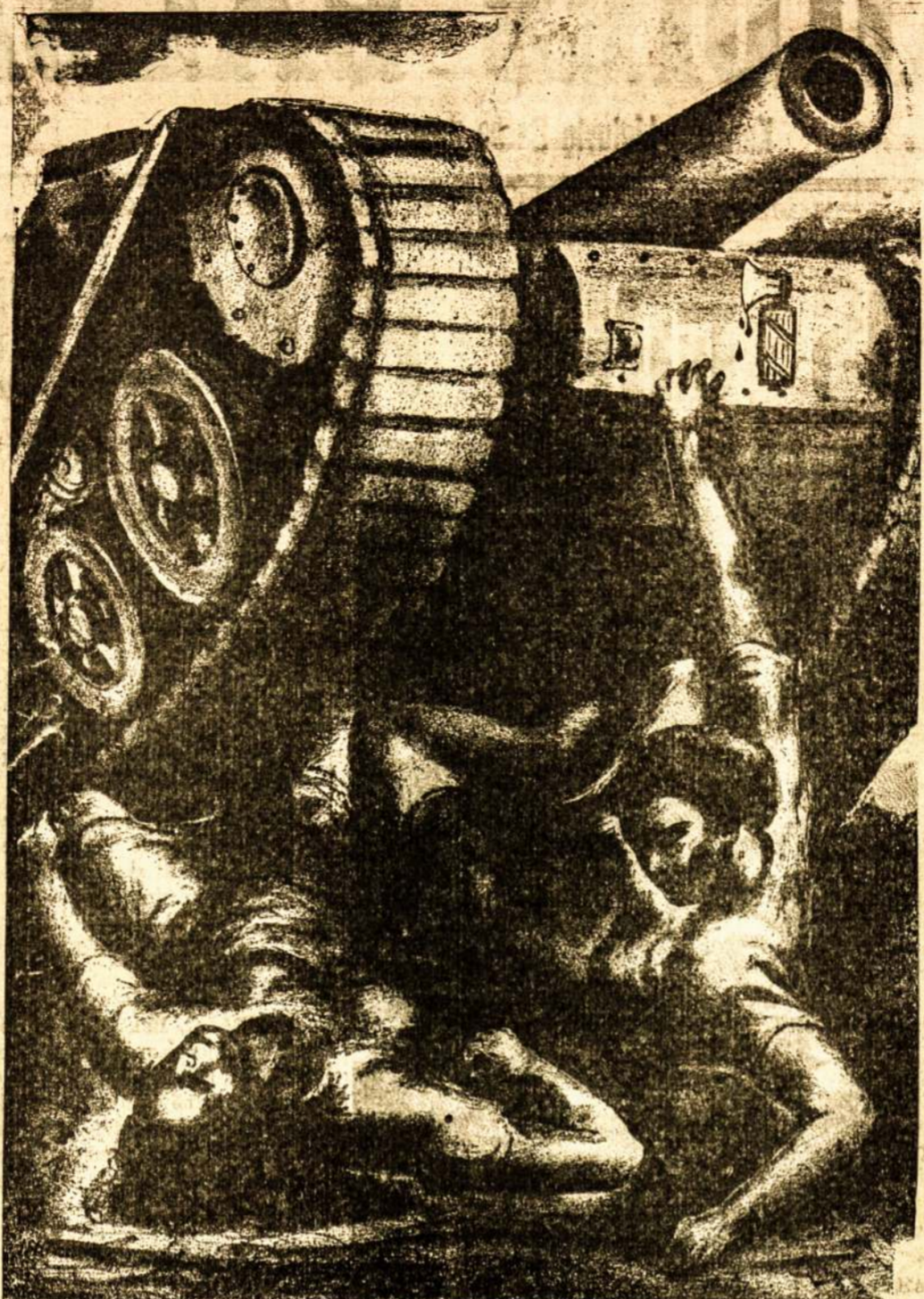
Iki Pirmosios Gegužės beliko tik viena savaitė. Už tai reikalinga kiekvienam darbo žmogui ir demokratijos, progreso ir taikos mylėtojui jau dabar pradėti galvoti apie tai, kokius reikalavimus reikia kelti, kad pasaulio valdovai matytų kur stovi darbo žmonės, visi demokratijos ir progreso šalininkai. Kiekvienoj suėgoj, kiekviename organizacijų susirinkime reikia diskutuoti Pirmosios Gegužės apvaikščiojimo klausimą ir formuluoti reikalavimus.

Svarbiausių šių metų Pirmosios Gegužės obalsiu yra "Sulaikyti Hitlerį ir išgelbėti Taiką!" Šis obalsis ypatingai svarbus mums lietuviams, nes su juo rišasi Lietuvos nepriklausomybės likimas. Jeigu Hitleris bus sulaikytas, Lietuva paliks nepriklausoma. Jei karo bus išvengta, bus išvengta dar negirdėtų skerdytų, kraujo praliejimo. Karas yra didžiausia darbo žmonių nelaimė.

Antru obalsiu seka visų demokratijos, progreso ir taikos mylėtojų vienybė. Be vienybės nėra galybės. Tik visų progreso, taikos ir demokratijos mylėtojų vienybė gali priversti valdžias imtis atatinamų žygių sulaikymui agresorių.

Kanados lietuviai, besirengdami švęsti Pirmąją Gegužę, turėtų rimtai pagalvoti apie didesnę vienybę. Daug nesupratimų prašalinom, daugeliu klausimų bendrai veikiam, bet to dar negana. Kritiški laikai reikalauja iš visų daug didesnės vienybės ir didesnio darbo. Mums prieš akis stovi labai daug svarbių klausimų. Klaipėdos pabėgėlių šelpimas, stiprinimas Lietuvos kovai už apsaugojimą nepriklausomybės ir daug kitų.

Tas tiesa, kad skirtingų pažiūrų žmonėms yra sunku bendrai veikti. Bet daug prieš akis stovinčių klausimų paliečia visus lygiai. Tais klausimais galima ir reikia veikti visiems bendrai.

"Sulaikyt Hitlerio agresiją!" šaukia viso pasaulio darbo žmonės. "Išgelbėt Taiką!" Karas yra baisiausia žmonių skerdynė. Mižiniški karo pabūklai traiško žmones kaip vabalus.

APŽVALGA

Kas Nenori Kovoti Prieš Agresiją

Kapitalistinė spauda paskutiniu laiku pakartotinai rašė, kad Anglija ir Francija stengiasi įtraukti į antiagresinį bloką ir Sovietų Sąjungą, bet Sovietų Sąjungą vis išsisukinėjanti. Tai, žinoma, grynas melas. Sovietų Sąjungą pačios pradžioje pasiūlė šaukti devynių jėgų konferenciją ir tartis del sudarymo antiagresinio fronto. Dabar Sovietų Sąjungą duoda kitą pasiūlymą. Toronto Daily Star korespondentas Londone apie tą Sovietų Sąjungos pasiūlymą rašo sekančiai:

Sovietai dabar siūlo sensacinę sutartį, kuri uždėtų ant Sovietų Sąjungos ir dviejų demokratijų pareigą imtis griežtų žygių atsitikime tolimesnės agresijos bile kurioj kontinento vietoj. Sovietų Sąjungą, sakoma, sutinkanti ne tiktai duoti tam tikrą apbružiuotą pagalbą Lenkijai, Rumunijai ir Turkijai, bet ir mesti visas savo jėgas į veikimą, nežūrint to, kur agresija prasidėtų. Žinoma, Sovietų Sąjungą to paties nori iš Francijos ir Anglijos, tai natūralu.

SSRS Komunistų Mokslingumo Augimas

Draugas F. Abėkas Vilnyje rašydamas apie Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos intelektualų augimą tarp kita ko rašo:

Aštuonioliktos suvažiavimo atstovybė sudarė 659 delegatų partijos aktyvistai; 27 Jaunųjų Komunistų Lygos aktyvistai; 283 delegatai Raudonosios Armijos, Raudonojo Laivyno ir valdžios darbininkai; 162 darbo unijų ir kitų administracijų darbininkai; 110 transportacijos darbininkai; 63 agrikulūros įstaigų darbininkai; ir 35 kultūros ir mokslo įstaigų veikėjai.

Delegatai pagal intelektualų stovį dalinasi šitaip: baigusis kolegijas-universitetus 418 delegatų, 26 nušimtis visų sąstato; 203 baigusis technikos kolegijas, 12-tas nušimtis; 78 pradėjusių, bet nebajusių kolegijas; 352 baigusis vidurines mokyklas; ir 721 baigusis pradžines mokyklas, 46-tas nušimtis.

Vadinasi, 54 nušimčius delegatų sudarė partijiečiai arba baigė kolegijos mokslus,

nebežino ką daryti.

Tas pats korespondentas abejoja, ar Anglija ir Francija galės užmiršti ideologinius skirtumus ir priimti Sovietų Sąjungos pasiūlymą.

Kaip Anglija, taip ir Lenkija, Rumunija ir kitos valstybės, norėtų gauti Sovietų paramą, bet nenori matyti Sovietų armiją savo šalyse. Jos reikalauja, kad Sovietų Sąjungą duotų joms orlaivius, kanuoles, tankus ir t.t. O apie garantiją Sovietams, apie talką Sovietams, jei juos užplūtų Japonija ar kuri kita šalis, nenorėtų nei prisiminti.

Sovietų Sąjungos planas labai geras. Visos antiagresinės valstybės turi sudaryti savitarpinės pagalbos sutartį ir atsitikime agresijos visos gintis, nežūrint j tai, kur ta agresija prasidėtų.

Lietuviškasis pajūrys šandien nors jau ir nebe lietuvių valdomas, bet lietuvių čia dar netrūksta. Klaipėdiečiai lietuviu kuo ne visi turėjo likti, tačiau ne maža liko ir iš Didž. Lietuvos atsikėlusieji. Matyt darbininkų ir tarnautojų, vyrų ir moterų. Jų išistomis dienomis stovi eilės prie direktorijos durų laukdami leidimų grįžti į tėviškes. Bet direktorija leidimus duoti labai šykšti. Intelligentams dar šiaip taip pavyksta išgauti, bet darbininkams paskutiniu metu į Lietuvą vykti visi nebeišduoda leidimų. Direktorija nurodo kreiptis į miesto magistrato darbo skyrių. Ten darbininkams paaiškinama, kad jiems darbo bus parūpinta ir paklašama pasirašyti vokiškas tekstas — rotatorium spausdinta sutartis, kad darbininkas besalyginiai sutinka dirbti vokiškame Reiche. Darbininkas, nieko nemanydamas, vargo ir alkio spiriamas, pasirašo. Teko patirti, kad tokie pasirašiusieji darbininkai bus išgauti dirbti įvairius darbus į vakarų ir vidurio Vokietiją

nepilnai baigę arba baigę vidurines mokyklas.

Septinioliktame partijos suvažiavime kolegijas baigusieji delegatai sudarė 26-tą nušimtį visų sąstato. Viso partijoje skaičius narių su kolegijos mokslu paaugo nuo 9,000 iki 127,000 dabar, ir nuo 110,000 laike 17-to suvažiavimo iki 335,000 vidurines mokyklas baigusiu.

Kaip matote, Sovietų Sąjungos Komunistų Partija turi 462,000 narių baigusiu universitetus arba vidurines mokyklas.

Dabartinių laiku Sovietų Sąjungos Komunistų Partija turi 1,588,852 nariu ir 888,814 kandidatų. Jaunųjų Komunistų Lyga turi kelis kartus daugiau.

Klaipėdos Krašte Po Okupacijos

Tulas V. Pilopas savo laiške Lietuvos žinioms apie padėtį Klaipėdos krašte vokiečiams užėmus rašo sekančiai:

Lietuviškasis pajūrys šandien nors jau ir nebe lietuvių valdomas, bet lietuvių čia dar netrūksta. Klaipėdiečiai lietuviu kuo ne visi turėjo likti, tačiau ne maža liko ir iš Didž. Lietuvos atsikėlusieji. Matyt darbininkų ir tarnautojų, vyrų ir moterų. Jų išistomis dienomis stovi eilės prie direktorijos durų laukdami leidimų grįžti į tėviškes. Bet direktorija leidimus duoti labai šykšti. Intelligentams dar šiaip taip pavyksta išgauti, bet darbininkams paskutiniu metu į Lietuvą vykti visi nebeišduoda leidimų. Direktorija nurodo kreiptis į miesto magistrato darbo skyrių. Ten darbininkams paaiškinama, kad jiems darbo bus parūpinta ir paklašama pasirašyti vokiškas tekstas — rotatorium spausdinta sutartis, kad darbininkas besalyginiai sutinka dirbti vokiškame Reiche. Darbininkas, nieko nemanydamas, vargo ir alkio spiriamas, pasirašo. Teko patirti, kad tokie pasirašiusieji darbininkai bus išgauti dirbti įvairius darbus į vakarų ir vidurio Vokietiją

Kovo 30 d. iš Klaipėdos kareivijos, kuris paskutinėmis dienomis yra perpildytas, išgabenti visi politiniai kaliniai — vyrai ir moterys į Vokietijos gilumą. Su jais išgabentas ir buvęs mūsų pasienio politininkas Lelys, nušovęs besigindamas vokiečių kontrabandininką jūrininką virėją. Lelys paskutiniu laiku rodė kiek pamišimo žymių. Jis Klaipėdos teismo buvo nuteistas 8 metus kalėti. Byla yra mūsų teismų aukščiosiose teismo instancijose Kaune.

Šiuo metu Klaipėdos uostas pusiau apmirus. Judėjimas smarkiai sumažėjęs. Tuo tarpu judėjimą kiek pagyvina kariuomenė ir karo medžiagos bei ginklų nuolatiniai transportai. Štai kovo 29 d. atplaukė iš Hamburgo didelis transatlantinis pusiau keleivinis laivas "Tanganjika," turįs 8,450 registonų ir galis paimiti 8,000 tonų krovinių. Tai laivas, kokių Klaipėda retai mato. Laivas statytas 1922 m. Hamburge ir paskutiniu laiku yra veik išimtinai vokiečių krašto apsaugos ministerijos žinioje. Jis ir į Klaipėdą atvežė 4,000 kareivių. Antras laivas atplaukęs taip pat iš Hamburgo, yra "Tislit." Šis laivas yra kiek mažesnis už "Tanganjiką," bet taip pat dar tik antrą dešimtmetį plaukiojęs. Šis laivas atvežė didelius kiekius karo medžiagos, priešlėktuvinių ir lauko patrankų, radijo stotelių ir kulkosvaizdžių, taip pat daug stebimųjų, žvalgybos įrankių. Visame Klaipėdos krašte daromi įvairiausi kariški sutvirtinimai. Zvyras gabenamas traukiniais ir arkliais. Daromi geležies betono patrankų ir kulkosvaizdžių įtvirtinimo lizdai.

Visą kraštą norima paversti lyg ir tvirtove.

Kopgaly ir visoje Neringoje statomos jūrų pakraščiu batarjos. Visa Neringa, nuo Kopgalio iki Nidos vyksta didžiausias karinių sunkvežimių judėjimas, kurie gabena pabūklų įtvirtinimui ir kitokią karo medžiagą.

Šiuo metu iš Vokietijos į Klaipėdos kraštą yra permesa apie 16,000 kareivių. Klaipėdos ir Klaipėdos krašto lietuvių nuotaka slėgia ir stoka laikraščiu. Niekur pirkti kioskuose jokių lietuviškų laikraščių ir su žiburiu negausi. Anksčiau prenumeratoriai dar paštu gaudavo kauniškius laikraščius, bet paskutines dienas ir paštu nebegaunama lietuviškų laikraščių. Jei kas iš Kauno atvažiuodamas kišenėje atsiveža porą laikraščių, tai klaipėdiečiams lietuviams didelė naujiena. Tie laikraščiai eina iš rankų į rankas, kol veik visai sudyla.

Lietuviškosios Maisto, Pieno, Gerovės krautuvės pagal policinį įsakymą turi veikti. Bet maisto produktai smarkiai mažėja. Ir kai baigs išparduoti visas prekes, šios parduotuvės, negausdamos iš Lietuvos be maito prekių, žinoma, turės likviduotis, bet labai neaišku, kaip bus su valiutos išvežimu, kurią krautuvės surinks pardavusios prekes.

Kainos smarkiai pakilę, nors komisaras dr. Neumanas su tuo pakilimu ir stengiasi kovoti. Lita! pamažu išsina iš apyvartos, o jų vietą užima markės ir pfenigai. Visos krautuvės, kurios pačios nesu-siprato savo prekes perkai- nuoti pfenigais ir markėmis, gavo policinius grąšinančius baismėmis įsakymus tai padaryti.

Pieno centro užkandinėje, vos atsikrausčius į Klaipėdą kariuomenė, daug buvo matyta kareivių, kurie su pasigardžiavimu užkandžiavo lietuvišką grietinę, pieną ir kt., stebėdamies, kad taip pigiai gali pirkti, nors Pieno centro užkandinė ir buvo pakėlus apie 30% savo parduodamų produktų kainas. Bet varg-

šams kareiviams tuo ilgai pasidžiaugti neteko. Jie gavo įsakymą nesilankyti į Pieno centro užkandinę. Tačiau ne visi įsakymo noriai klausė. Tada prie Pieno centro užkandinės buvo pastatyta SA vyrų sargyba, kuri kareivių neleidė į vidų. Po kiek laiko sargyba nuimta.

Markės pasirodžius apyvartoje, greta tikrųjų markių, apgavikai paleido apyvartoni prieškarinių laikų bei pokarinių laikų markių, kurios jau senai iš apyvartos išimtos. Del tokių markių ne vėnas klaipėdiečiai nukentėjo.

Prekyba gerokai apmirusi.

Drobės krautuvės išmuštas langas su lenta užkalta, o vitrinos šoninės vienas stiklas išmuštas ir į jį įstatyta vėliava, su hakenkreucu. Pradedama į Klaipėdą vis daugiau atgabenti prekių iš Vokietijos. Ypač gabenamos pirmoje eilėje tos prekės, kurios anksčiau Klaipėdos krašte buvo žymiai brangesnės, kaip Vokietijoje. Atvežama ne mažai šilko ir galanterijos. Kovo 30 d. piet į vieną krautuvę Biržos g. atvežta net keturi sunkvežimiai įvairiausių svaiginančių gerimų, kaip šnapso, konjaku, vynų ir kt. Daug kas noriai juos perka.

Gatvių lietuviškieji vardai policijos pareigūnų visur kruopščiai nulupinėti. Prez. Smetonos alėja pakeista į Adolfo Hitlerio alėja, o Dunelaičio g-vė numatyta perkrikštyti dr. E. Neumano vardo g-vė. Ant Vytauto Didž. gimnazijos sienos, kuri dabar pilna kariuomenės, dar testovi nenu-lupti mūsų himno žodžiai: "Ir šviesa ir tiesa mūs žingsnius telydi." Tačiau ir šis įrašas nulupti Hitlerjugendų buvo bandomas, bet del to, kad labai sunku prie jo prilipti ir del labai ger įtvirtinimo, kol kas dar likosi.

Klaipėdos mieste judėjimas kiek sumažėjęs, nes kariuomenės motorizuotosios dalys ištraukia į Rytprūsius, į lenkų koridorius pasienį. Į motorizuotųjų dalinių vietą pristatomi iš vakarų Vokietijos ne-motorizuoti daliniai ir karo pabūklai.

Vakar Klaipėdą užplūdo til-žiečiai, kurie daugiausia traukiniais atvyko maisto produktų pirkti. Išgraibstomi maisto produktai, ne tik rinkoje, bet ir krautuvės gerai patuštinamos. Del visko, ypač del maisto produktų pabrangimo, likusieji lietuviškų prekybos kooperatyvų tarnautojai, kurie palyginus su autonominių įstaigų tarnautojais gaudavo mažą atlyginimą, labai susirūpinę. Jai jų atlyginimas nebūtų padvigubintas, ypač žemesniųjų tarnautojų, jie atsidurtų labai kelbioj padėtyj.

Negalima nepriminti atvykusiu iš reicho valdininkų taktiškumo ir korektiškumo. Jie ne retai vietinius, kurie pasi-žymi kartais nekultūringais išsišokimais prieš lietuvius, sudraudžia.

ŠYPSENOS

— Tai tu artistas? Gerai. Aš esu bankierius, bet arti teatro nesu buvęs jau 10 metų.

— Tai niekis. Aš arti bonko nesu buvęs per 20 metų.

— Klausyk, vaikinė, kaip tu galėjai būtiuoti mano dukterį pereiną naktį tame tamsiame kampe?

— Kuomet dabar aš ją pamačiau šviesoj, ir man neaišku, kaip aš galėjau ją būtiuoti.

— Kaip jums patiko tas cigaras? Už 500 tų rūšies kuponų galima gauti banjo.

— Labai aciū parduėjau. Jei-gu aš surūkyčiau 500 tokių ci-garų, man reikėtų harpos.

Mokslas, Technika ir Įvairenybės

Nuo Karo Laiko Maisto Gimsta Vyriškos Lyties Kūdikių

Čikagos universiteto profesorius Hoelzelis nurodo, dėl ko pokariniams laikais gimsta daugiau vyriškos lyties kūdikių. Jo nuomone tai įvyksta nuo tėvų naudoto maisto. Pavyzdžiui, karo laikais tėvai tarnaudami armijoje gauna daugiau baltimų, kurie randasi mėsoje, sūryje ir kiaušiniuose, o motinos būdamos namie dėl maisto stokos baltimų gauna žymiai mažiau. Na ir dėl taip paskirstyto maisto daugiausia gimsta berniukai.

Profesorius šią nuomonę patikrino su žiurkėmis. Patinus sėrė su daug baltimų turinčiu maistu, o pataites sėrė su mažai baltimų turinčiu maistu. Paskėmės buvo šios: iš 245 žiurkučių 145 buvo patinėliai ir 100 pataičių. Pakeitus žiurkėms maistą įvyko didelė pakaita.

Iš šio eksperimento profesorius daro išvadas, kad baltimai vaidina svarbų vaidmenį ir žmonių lyčių nustatyme. Iki šiol mažiau išsilyavinusių žmonių buvo tikima, kad pati gamta taip patvarko, kad pokariniams laikais gimtų daugiau berniukų ir atpildytų karėje užmuštų vyrų vietą, bet profesorius užginčija tą tezę, nurodydamas, kad toji paslaptis glūdi maiste.

INDIJOS KUNIGAS SU MUZIKA MEGINS GRAŽINTI PASAULĮ PRIE RELIGIJOS

Indusų kunigas iš Nimsaro, Indijoje, šiomis dienomis išlindo iš urvo, kuriame save kalino ir meldėsi per 12-ka metų, ir pasiekė Delhi miestą, kur ketina imtis kitokių priemonių, kad atvertus pasaulį prie religijos.

Dabar nešliaužiosias urve ir nepakūtosias, bet per šešis metus dienomis ir naktimis klausysis garsios muzikos, o per kitus šešis metus klausysis muzikos tik dienomis. Fanatikas mano, kad šios "pakūtos" pakaks sugrąžinti pasaulio prie religijos.

Keistas Šnipas

1907 m. rugsėjo 10 d., Prancūzijos karo laivyno ministeris Gastonas Tomsonas gavo sekančią laišką: "Aš turiu sekančių slapto dokumentų klišes: 1) slaptoji kodą ir instrukcijas, 2) pažinimo signalus, slaptas lentelės, slaptazodžius, 3) penkių uostų planus. Aš kreipiuosi į jus prieš tai, kaip kreipėsi į užsienį ir siūlau nupirkti vienintelės klišės negatyvą už 150,000 frankų. Jeigu kaina peraukšta, tai

prašėkite laikraštį "Journal" skelbimu: "Povilas Petru: primu už tiek tai frankų."

Irodymui nežinomas autorius parašė vieną žodį pagal slaptoji kodą ir pasirodė, kad jis yra tikras. Ministeris pranešė slaptai policijai, kuri pradėjo sekti ir susirašinėti. Pavyko susitarti, kad dokumentas paliks spalį 1 d. greitojo traukinio Marselis-Tulonas tualete, kur ras padėtus sutartus pinigus, tokią tai valandą. Agentai sekė visus tą valandą ėjusius į tualeto kambarį ir vieną įtartinesnį suėmė, bet pasirodė, kad tai buvo prancūzų konsulas viename pietinėse Rusijos mieste ir jį turėjo paleisti. Tikrasis šnipas, matyt, pastebėjo pavojų ir nepasirodė.

Spalių 14 d. jisai rašo ministeriui antrą laišką ir siūlo, kad susitikty su juo siųstas žmogus už vieno miestelio dvidešimtam kilometre, bet tiktai turi būt vienas ir vieną kilometrą turi eiti pėsčias. Sutartu laiku siuretės inspektorius nuėjo nurodyton vieton ir pamatė ateinantį žmogų su revolveriu rankoje, kuris paklausė: "Ar jūs esate Povilas? Aš esu Petras." Inspektorius staiga puolė vyrą, jį nuginkavo ir uždėjo rėžius. Jam padėjo kiti valdininkai, kurie buvo išsilapstę. Pasirodė, kad tai 1882 m. gimęs Karolis Benjaminas Ulmo, kuris tarnavo prancūzų karo laivyne. Jam nereikėjo nieko vogti, nes tie visi dalykai jam buvo žinomi, kaip tarnybinis paslaptis. Jisai suavidino patrijotiško šnipio rolę, nes reikėjo pinigų jo merginai Elizai Velš. Teismas nuteisė jį ligi gyvos galvos kalėti.

Iš pradžių jisai pateko į Velnio salą. Ten išbuvo penkiolika metų ir paskui išvežė Gvjanon. 1933 m. jį amestavo ir paleido, bet jau buvo palaužtas žmogus.

LLOYD GEORGE IR PAPŪGA

Lloyd George yra garsus Anglijos politikas. Dabar del senatvės jis mažai dalyvauja politiniame gyvenime, bet prieš Didįjį karą, karo metu ir tuojaus po karo jis buvo labai veiklus politikas. Paprastai politikai nedaug kalba, Lloyd George gi yra labai kalbus. Sakoma, kad tik jo žmo-

na kai kada jį prilaikanti, kai jis per daug įsilkalbės. Matyt, žmona taip dažnai Lloyd George perspėdavo, kad ir jo papūga buvo išmokusi savo poną perspėdinėti. Kažkuriais metais po karo buvęs toks atsitikimas. Lloyd George kalbėjėsis su garsiuoju Prancūzijos politiku Briandu. Lloyd George taip buvo įsilkalbėjęs, kad papūga rado reikalą jį perspėti: "To neturi sakyti, Do-vidė; neturi to sakyti." Sakoma, kad papūgos perspėjimas buvęs padarytas visai laiku ir Lloyd George nepasakęs to, ką galėjęs įsimaigines pasakyti Briandui. Papūgos staiga, bet laiku perspėtas Lloyd George net įsikandęs liežuvį.

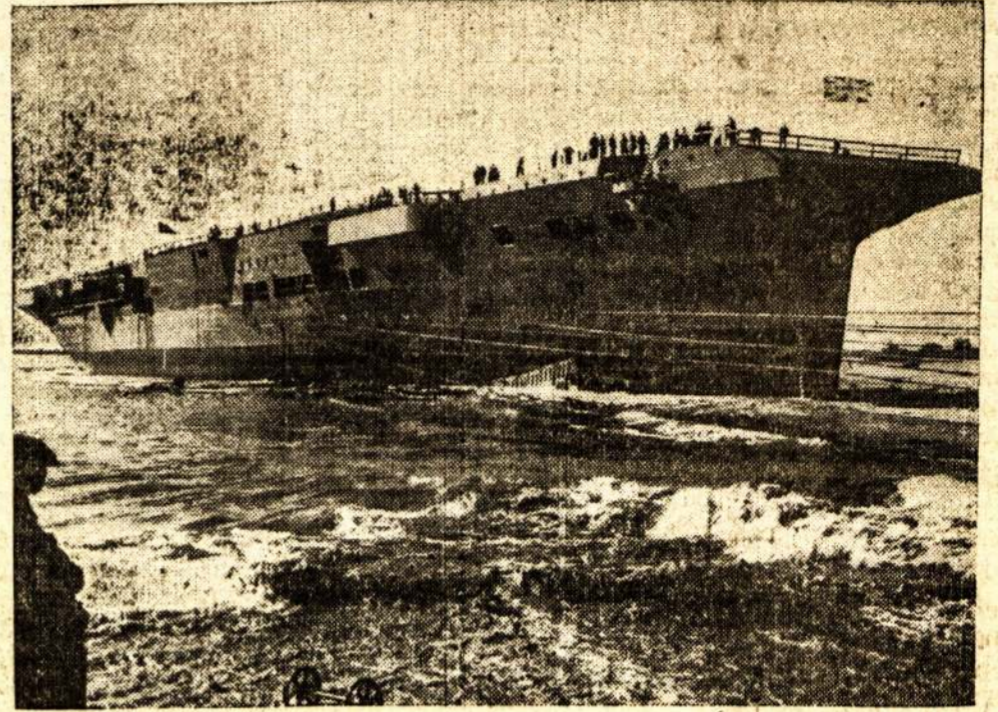
"Raganiai" Nunuodijo Apie 100 Žmonių, Kad Paėmus Apdraudą

Filadelfijos teisme šįtaigos tardo raganiška nusiteikusių fanatikų banda, nudojusių apie šimtą žmonių, kad paėmus didelę apdraudos premijas. Tula Carolina Favato jau prisipažino, kad jį nuuodijo savo vyrą, posūnį ir kitą asmenį.

Byloje įveltas ir Paul Petrillo, 45 metų amžiaus siuvėjas, kuris teismui aiškina, kad nenuodijęs asmenų, bet juos "raganiškai gydęs." Girdi, jis buvo susirėšęs su dvasionis ir kalbėjėsis net su pačiu velniu. Tas lekcijas ėmęs pas vieną juodveidį "pranašą" ir mokėjęs po 50 centų už lekciją.

Tačiau teismas patyrė, kad minėta "raganė ir raganis" priklausė dideliu nuodytojų sindikatu, kuris prisikalbindavo mažo išsilavinimo žmones, juos neva gydėdavo ir taip laipsniškai nuuodydavo arseniku, o paskui atimdavo apdraudos premijas.

Nuodytojų šaikoje dalyvavo, ir Herman Petrillo, Pau Petrillo pusbrolis, makaronų pardavėjas. Šitas tipas į nuodytojų bandą mėgino įtraukti net ir apdraudos kompanijos direktoriaus pagalbinką Corigliano, bet pastarasis išdavė nuodytojus. Teismas išaiškina įdomią iš-

Nesenai užbaigtas statyti Anglijos orlaivianėsis laivas. Jis gali paimti 78 orlaivius. Jis skaitomas didžiausiu orlaivianiešiu.

Jaunojo Suvilta Nuotaka Suvylė 53 Vyrus Pas Altoriai

Vieną gražią 1878 metų dieną, graži ir nervuota jauna škotė Hyslop pasižadėjo vienam jaunam vaikiniui. Po pasižadėjimo ant tiek susijaudino, rodos lyg ką tai prijausdama negalėjo akių užmerkti. Tačiau netrukus atėjo diena, kurioje apsirėdžius svodbiniais rūbais su jaunųjų pulku turėjo važiuoti į Leith miestelio bažnyčią.

Turėjo į bažnyčią tuojau atvykti į jaunasis su savo pulku, bet jo nebuvo. Nuotaka tikėjosi, nuodytojų nuveiktų darbų istorija, kurios siužetas galimai tiks romanui ar filmui.

DVIDESIMTIS FRANCOZŲ LAKŪNŲ UZSIMUŠE PER NELAIMES

PARYŽIUS. — Pereitą penktadienį ir šeštadienį susumušė keturi Francijos kariniai orlaiviai. Nelaimėse žuvo 20 lakūnų.

Du orlaiviai susumušė į vienas kitą ore Touris aerodrome, besirengdami leistis.

Vedami tyrinėjimais, kad išaiškinti priežastis nelaimių. Kiti yra linkę manyti, kad sabotažo pasekmės, bet tam didelės svarbos nepriduodama.

Vienu gražią 1878 metų dieną, graži ir nervuota jauna škotė Hyslop pasižadėjo vienam jaunam vaikiniui. Po pasižadėjimo ant tiek susijaudino, rodos lyg ką tai prijausdama negalėjo akių užmerkti. Tačiau netrukus atėjo diena, kurioje apsirėdžius svodbiniais rūbais su jaunųjų pulku turėjo važiuoti į Leith miestelio bažnyčią.

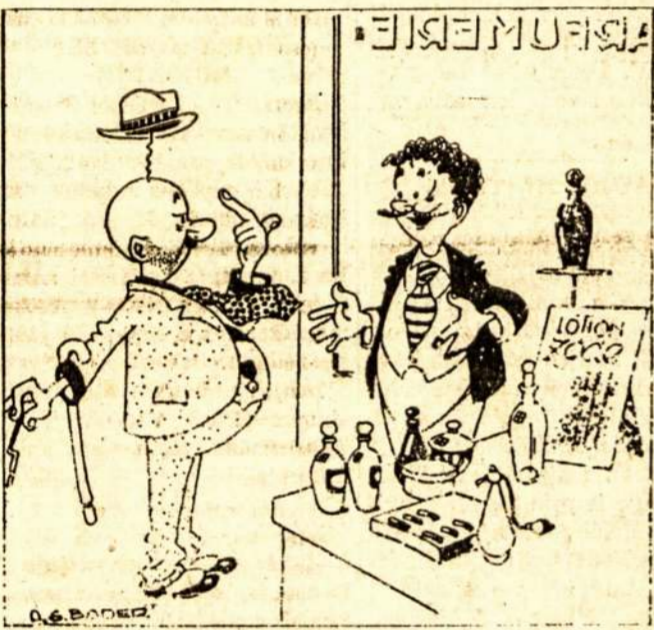
Nuo to laiko iki savo mirties jį niekad neverkė, bet jautėsi ant tiek suvilta, kad nutarė visą savo gyvenimą paaukoti vyrų neapkentimui ir kerštui. Greitai jį paėmė iš tėvo savo dalį, apeleido bendriją ir leidosi į pasaulį. Per dešimtį metų jį pervaziavo daugelį Škotijos, Anglijos ir Francijos miestelių ir juose suvylė 52 vyrus. Suvedžiojimą įvykdė tokiu pat būdu, kaip ir jos pirmasis sužadėtinis: susitardavo vestis, nusipirkdavo svodbinis rūbus ir pagaliau neatvykdavo pas altorių ir išvažiuodavo savo keliais.

Tačiau kada prie altoriaus paliko 53-čiąjį vyrą, įvyko nelauktas atsitikimas. Iš laikračių sužinojo, kad suviltsias nusišovė. O po jo nusišovimo, suvedžiojoja pajuto, kad jį mylėjo jį, bet jau buvo pervėlu. Tas ant tiek sujau-dino suvedžiojoja, kad jį nutarė daugiau nesuvedžioti vyrų, o ramiau sau apsigyventi. Apsigyvenimui vietą pasirinko garsųjį

Nice kurortą Francijoje. Čionai jį apsigyveno, pasisamdė senas tarnautojas, niekad su jomis nesikalbėjo ir beveik visuomet prie uždarytų durų sulaukė gilios senatvės.

Vieną rytą tarnautojos beldė j duris, šaukdamos aptarnaujamąją prie pusryčių, bet neprisibeldė. Patarnautojos pasisaukė žandarus. Šie išlaužė duris ir rado senę sėdincią kedėje apsvilkusią su paskutine svodbine suknele jau mirusią. Kitas 52 svodbinės suknelės, su kuriomis rengėsi eiti su suvedžiotais vyrais prie šliūbo, buvo iškabintos aplinkui ją ratu. Vėliau paaiškėjo, kad senoji "nuotaka", kuri turėjo 53 svodbinės sukneles, bet nė su viena iš jų nepasiekė vedybų tikslo, kiekvieną dieną viena suknele apsvilkdavo, vaikščiodavo po kambarį ir ilgai ilgai žiūrėdavo į veidrodį.

Visą misteriją policija išaiškino iš jos dienyne, tik vieno dalyko neišaiškino, tai kur gavo tiek pinigų, nes jos tėvas buvo mokytojas, paliko jai turto, tačiau tuo palikimu ji negalėjo išgyventi viš-šė amžių. Todėl pagrindan pri-ėmė spėjimą, kad paskutinis jos sužadėtinis, kuris suviltsias nusišovė, galimai jai paliko didelius turtus, kuriuos testamente užrašė savo tarnautojoms.

"Bet, tamsta, aš nesakiau, kad mano vaistai užaugins jums naujus plaukus. Aš sakiau, kad jie gali žymiai sustiprinti. Aš nežinojau, kad tamsta nei vieno plauko neturi."

NIKOLAI OSTROVSKY

Iš Rusų Kalbos Vertė PETRAS

KAIP UŽSIGRŪDĖ PLIENAS

ROMANAS

(Tęsa)

Štai čionais, ant šios aikštelės, buvo pakarta Valė ir jos draugai. Jis tylėdamas pastovėjo toj vietoj, kur buvo kartuvės, paskiau nuėjo prie skardžiaus. Nusileido žemyn ir išėjo į aikštę kur radosi draugų kapai.

Kieno tai rūpestinga ranka buvo papuošus kapus eglių šakų vaikais ir abelnei juos sutvarkius. Ant skardžiaus stovėjo linguodamos savo galingomis galvomis didelės pušys. Šilkinė jauna žolė dengė daubos šlaitą.

Čionais miestuko kraštas. Tylu ir liūdna. Čionais karzygiškai mirė draugai, delto, kad gyvenimas tarpų malonus tiems, kurie gimė varge, ubagystėje, del tų, kuriems gimimas buvo pradžia vergystės.

Povilas ranka pamažu nuėmė nuo galvos kepurę ir liūdėsy, didelis liūdėsy pripildė jo širdį.

Už viską brangiausias pas žmogų yra gyvenimas ir gyvybė. Jis yra žmogui duodamas vieną sykį, ir pergyventi jį reikalinga taip, kad nebūtų kankinančiai skaudu už betikliai pergyventus metus, kad nedegintų gėda už žemą, niekšišką praeitį ir kad mirdamas galėtų pasakyti: visas mano gyvenimas ir visos mano jėgos buvo atiduotos pačiam puikiausiam pasaulyje tikslui — kovai už žmonių išliuovavimą. Ir reikalinga skubėti gyventi. Juk nelemta liga arba koks tragiškas įvykis gali jį pertraukti.

Apimtas tokių minčių, Korčaginas pa-

traukė miesto linkui, apleidamas draugų kapus.

Namuose, nuliūdusi motina rengė sūnų į kelionę. Žiūrėdamas Povilas į ją matė: slepia nuo jo ašaras.

—Gal liksi, Povilai? Sunku man vienai senatvėj gyventi. Kiek vaikų, o jie paauga — išsiskirsto. Kas tenais tave į miestą traukia? Ir čionais galima gyventi. Gal ir tu įsižiūrėjai sau putpelę kirptą? Juk niekas man, senel, nieko nepasakys. Artiomas vedėsi — žodžio nepasakė, o tu jau ir nuo seniaus toks. Aš jus tematau tik tada, kada susižeidžiate arba su-sergate, — tyliai kalbėjo motina, dėdama į ryšulį Povilo daiktus.

Povilas paėmęs ją už pečių prisitraukė prie savęs. —Neturiu, mamytė, putpelių! O ar tu žinai, senute, kad paukščiai sau draugės ieško pagal savo padermę?

Tuom jis privertė motiną nusišypsoti. —Aš, mamytė, daviau sau žodį neglamonėti merginų, pakol neišnaikinsim buržujų. Ką, sakai reikės dar ilgai laukti? Ne, mamytė, ilgai buržujai neišilaikys...

—Nedagdyventi man, sūnau, iki tavo pasakaitės... Tokiuo pat svajotoju tavo senelis buvo. Buvo tikras galvažudys, atleisk jam viešpate! Dakariavo sevastopoliskam ka-

re, kad be rankų ir kojų namo grįžo. Ant krūtinės jam du kryžių pakabino. o mirė senelis baisiam skurde. Užsispyrėlis buvo, uždavė kokiam tai cariskam pareigūniui per pakaušį, kalėjme beveik metus prasėdėjo. Nubugdino jį tenais, nei kryžiai nepagalbėjo. Kai aš pažiūriu į tavę, tai tikrai į senelį nusidavęs.

—Na ir kam mes, mamytė, atsisveikini-mą tokiu nelinksmu darom? Duok man armoniką, seniai aš ją rankose beturėjau.

Palenkė galvą ant kleivių eilės. Stebėjosi motiną nauju jo muzikos tonu. Griežė jau nebe taip, kaip kad praityje. Jis jau buvo nebepanašus į tą Pavką muzikantą, apie kurį visas miestukas žinojo. Muzika aidėjo melodiškai, neprarasdama jėgos, paliko koki tai gilesnė.

Į stotį atėjo vienas. Prikalbėjo motiną pasilikti namuose, nenorėjo matyti jos ašarų atsisveikinant. Visu urmu skubėjo patekti į traukinį. Povilas užėmė tuščią lentyną pačiame viršuje ir iš tenais tėjyjo klegius ir susijaudinuis žmones perėjimuose.

Vis dar taip pat nešė maišus ir kišo juos po suolais.

Kada traukinys pradėjo eiti, aptilo ir, kaip visada tokiuose atsitikimuose, godžiai ėmėsi už valgio.

Povilas užmigo.

Pirmas namas, kurį jis norėjo aplankyti, buvo miesto centre, Kreščatkoj. Pamažu laiptais užlipo. Viskas aplink pažįstama, nie-

kas nepasikeitė. Ejo tiltu braukdamas ranka per švelnius turėklus. Priėjo prie nusileidimo. Sustojo — ant tilto nei vienos gyvybės. Berybėj aukštumoje naktis atidengė užburta išdidų reginį. Juodu aksmuo tamsa dengė horizontą, mirgėdamos fosfarine šviesa žybciojo žvaigždės. O žemiau, kur susiliejo ant nematomos ribos su dangaus skliautu žemė, miestas pylė į tamsą milijonus šviesų...

Lipdamas žemyn, Korčaginas ant laiptų susitiko keletą žmonių. Aštrūs balsai įsigilinsų į ginčus suardė nakties tylą, ir Povilas nutraukęs žvilgsnį nuo miesto šviesų paskubino žingsnius.

Kreščatkoj, apskrities Ypatingo skyriaus biure, dežuruojantis komendantas paaiškino Korčaginui, kad Zuchrajaus jau seniai mieste nebėra.

Jis ilgai tyrinėjo Povilą klausimais ir, tik persitikrines, kad jis gerai atsimeniškai pažįstamas su Zuchrajam, papasakojo: Feodoras jau du mėnesiai kaip yra išsiųstas į Taškentą, turkestanišką frontą. Sirdgėla Povilui buvo tokia didelė, kad jis nebe klausinėjo net apie smulkmenas, o tylėdamas apsisuko ir išėjo į gatvę. Jį apėmė didelis nuovargis ir privertė atsisėsti ant laiptelių.

Praėjo gatvekaris pripildydamas gatvę dundesiu ir žvangėjimu. Saligatvuoose neper-trukstanti žmonių srovė. Gyvas, judrus miestas — tai linksmas moterų juokas, tai storas vyriškas basas, tai tenoriški jaunuolių balsai, tai senelio girgždantis švapsėjimas. Skaisčiai apšviesti gatvekariai, žybčiojimai automobilių lempų ir mirganti elektros šviesa apie kino reklamą. Visur žmonės, pripildanti gatvę nenulistančiomis kalbomis. Tai didiesčio vakaras.

Triukšmas ir prospekto skuba vogtinai

naikino aštrų įkarštį, kurį buvo iššaukus žinia apie Feodoro išvažiavimą. Kur eiti? Grįžti į Solomenką, kur buvo jo draugai, — toli. Ir tame momente jam mintyje pasirodė Kruglo-Universiteto gatvės namas. Beabejonės, jis dabar eis tenais. Po Feodoro jo artimiausis asmuo, kurį jis norėjo pamatyti, buvo Rita. Tenais, pas Akimą arba Michailą, galima ir pernaktvoti.

Dar iš tolo jis pastebėjo viršutinio aukšto kampiniam lange šviesą. Įtempęs visas pastangas būti ramiu, patraukė ažuolines duris. Jis pastovėjo keletą sekundų priangyje. Už durų, Ritos kambaryje, girdėjosi balsai, kas tai skambino gitarą.

"Oho, išspręsta, reiškia, ir gitara? Režimas sušvelnintas," nusvarstė Korčaginas ir pamažu stuktėlėjo su kumščiu į duris. Jausdamas, kad jaudinasi, sukando dantimis lūpa.

—Ko jus norite? Ji neuždarė durų, ir greitas žvilgsnis į nepažįstamą kambaryje santvarką jam jau davė atsakymą.

—Ar galima matyti Ustinovičą? —Jos nėra, ji dar sausio mėnesį išvažiavo į Charkuvą, o iš tenais, kaip aš girdėjau, į Maskvą.

O draugas Akimas gyvena čionais, ar taipgi išvažiavo? —Draugo Akimo taip pat nėra. Jis dabar sekretorius Odesiško komsomolo.

Povilui nieko daugiau neliko, kaip grįžti atkal. Džiaugsmas apie sugrįžimą į miestą nublanko.

Dabar jau reikalinga buvo rimtai pagalvoti apie nakvyne.

—Tarp pas draugus vaikščiodamas kojas nuvarginsi ir nei vieno nepamatysi, — paniū-

Lietuvoje

SUVALKIECIAI MODERNIZAVO NAMINES PRAMONE

Marijampolė. — Nežiūrint Saugumo departamento varytos propagandos, naminės degtinės vadybos nemažėjęs. Suvalkiečiai irgi neatiliekia. Antai, Marijampolės apskrityje, Liudvinavo valsčiaus garsiose Palių pelkėse, kurios užima kelis tūkstančius ha ploto ir jungia Marijampolės, Seinų ir Alytaus apskritis, vietos gyventojai įrengė modernią alkoholio spirito vadyklą su alkoholmetriais ir kitais patobulinimais.

Palių pelkėse buvę numatyta daug pagaminti degtinės. Vėlykų šventėms, bet policija tą vadyklą užėjo ir likvidavo.

Degtindariai dabar taip išgudrėję, kad kai kurie įtaisę kelių šimtų metrų vamzdžius; bravoras veikia sau vienas, o piliētis už kelių šimtų metrų pasislėpęs nuo policijos varvina spirita iš vamzdžio į bonką.

ĮTARTINI PADEGIMAI SUV. KALVARIJOS APYLINKĖJ

Marijampolė. — Pastaruoju metu Su. Kalvarijoje įvyko eilė gaisrų, kurių priežasčių nesiseka išaiškinti. Iš pradžių sudėgė keli žydų tautybės ūkininkų trobesiai, tai pasklido kalbos, kad antisemitų darbas. Praėjo dar kiek laiko ir pradėjo degti nežydų ūkininkų trobesiai. Visi gaisrai kyla vidurnaktį ir prasideda vienodu būdu.

Tyrinėjant atrodo, kad padėgimai neturi nei tikslo, nei priežasties, todėl spėjama, kad yra kokio nors psichopato darbas.

Policija labai stengiasi tą paslaptingą padėgėją išaiškinti.

ŪKININKAI DOMISI POLITIKA

Alytus. — Esant neramiai Europos padangei ir pasikeitus vyriausybei, kaimuose sklinda visokių gandų. Patekę į Alytų ūkininkai skuba į kioskus laikraščių, bet laikraščiai dažniausiai iš vakaro būva išgrabstyti, tai teiraujas vienas pas kitą, o ypač pas miesčionis. Turgų dienomis "Lietuvos žinių" atstovybę aplanko keliasdešimt, o kartais ir apie 100 ūkininkų pasiskaityti laikraščių. Vyriausybės pasikeitimui ūkininkai patenkinti.

IR RABINAI PADARO GERĄ BIZNĮ

Šiauliai. — Miesto savivaldybės skerdyklos veterinariaus Stankevičiaus pareiškimu, rabinas už košernos mėsos priežiūrą gaunąs iš žydų pajamų po 2,000 litų mėnesiui, o gyvulių piovikai uždirba po 400 — 600 litų per mėnesį. Per metus košernos mėsos gamyba duodanti rabinui vien iš miesto skerdyklos per 100,000 litų pajamų.

Kadangi rabinai gauna iš to atgyvenusio ir nekultūringo papročio tokias gražias pajamas, tai jie visomis priemonėmis kovoja su numatomu įvesti visuotinu gyvulių apsvaiginimu.

PABEGĖLIAI PALIKO KLAIPEDOJE UŽ PUSPENKTO MILIJONO LITŲ TURTO

Kaunas. — Klaipėdos krašto pabėgėliams šelpti komiteto posėdyje buvo pranešta, kad pro Kretinę, Palangą ir Gargždus praėjo apie 7,000 pabėgėlių iš Klaipėdos krašto.

Užsiregistravusieji Klaipėdos krašto pabėgėliai jau yra pareiškę, kad jie Klaipėdos krašte paliko kilnojamo ir nekilnojamo turto už apie puspenkto milijono litų.

TIESINA NEVĖŽI

Kaunas. — Dideli viešieji darbai, užsitęsę kelis mėnesius tiesiant Nevėžio upę jau davėti ligi elektros stoties, kur ir bus įjungtas Nevėžis į naują vagą. Visą laiką prie minėtų darbų dirbo bedarbiai.

Nevėžio naujoji vaga buvo kasama dalimis, nes kitoks darbas nebuvo įmanomas dėl naujų vagų esančių vandens versmių. Dabar iš paskutiniosios dalies nuolat dieną ir naktį pumpuojamas vanduo ir tuo būdu leidžiama atlikti minėtus darbus.

LIDNOS IŠVAIZDOS KAIMAS

Alytus. — Vilniaus pusėj, 5-8 kilometrus nuo Alytaus, prie plento Alytus-Kaunas riegso dar į vienkiemius neišskirstytas Jurkionių kaimas, kurs, gal būt, vieningas Lietuvos savo išvaizda, nes jame nematyti jokio medelio, tvoros ir sveiko trobesio ar stogo.

Visi Padėkime Klaipėdos Krašto Nukentėjusiems

Iš Klaipėdos krašto turėjo pabėgti ar persikelti į Didž. Lietuvą apie 15,000 žmonių. Daugelio jų būklė nepaprastai sunki. Kaune susidarė Klaipėdos krašto nukentėjusiems šelpti komitetas, į kurį įėjo įvairių organizacijų atstovai. Komiteto pirmininkas yra Dr. J. Alekna, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininkas. Steigiami komiteto skyriai ir kituose miestuose, kur tikta yra Klaipėdos pabėgėlių. Klaipėdos krašto nukentėjusiems šelpti komitetas paskelbė visuomenei šitokią atsišaukimą:

Lietuvės, Lietuviai!

Tūkstančiai Klaipėdos krašto lietuvių yra likę be pastogės ir darbo. Metais sukurti namų židiniai, pamiltas lietuviško pajūrio įstaigose darbas — visa tai staiga yra jiems išnykę, ir daugelis yra atsidūrę didžiausiame skurde.

Lietuvai kiekvienas lietuvis yra brangus, o ypatingai tie turi būti brangūs, kurie ne visados palankiose sąlygose dirbė mūsų seno pajūrio atstatymo ir įsitvirtinimo darbą. Dabar ne iš savos valios Lietuvos gilumon grįždami, jie ateina didelėje tautinėje kovoje įgrūdinti.

Visi gyvenam nelengvą metą, pilną rimtų rūpesčių, bet turime susispausti, kiekvienas atverti širdį nukentėjusiam pajūrio lietuviui. Vieni mes galime padėti, sumaziinę savo vėlykines išlaidas ir bent jų pusę paskyrę gražios šalpos reikalui, kiti paaukoję kokią atliekamą drabužį ar daiktą. Tuo būdu ir jiems, ir mums patiems Vėlykos bus malonesnės ir viltingesnės. Kiti vėl turime susispausti darbe ir duoti gali-

mybės mūsų atvykusiems broliams atsistoti greta mūsų. Mūsų žmonės prašomos pirmoje eilėje susirūpinti ir kiekvieną kiek tik gali priimti juos į savo darbo barą.

Juo nuosirdžiau ir greičiau mes klaipėdiškiams nukentėjusiems padėsime, tuo greičiau sušvelnės gilios žaizdos skausmas. Gaji ir stipri tauta turi parodyti, kad ji moka apgydyti visus savo negalavimus. Mūsų tauta kiekvienoje audroje turi pasireikšti sveika ir kiekvieno lietuvių patriotiškumu ir pasiryžimu nevejkiama.

Kiekviena auka šiuo metu bus ne tik materialė, bet taip pat ir didelė moralė pagalba.

Komiteto adresas: Lithuania, Kaunas, Kęstučio g-vė 8. Klaipėdos Krašto Nukentėjusiems Šelpti Komitetas.

TIKRINA MAZESNIŲ VALDININKŲ SAŽINĖ

Kaunas. — Kai kuriose ministerijose tarp mažesniųjų valdininkų neaišku kieno platinama anketa, kurioje reikalaujama iš kiekvieno valdininko pasisakyti, kokius laikraščius skaitas, ypač kuriuos tautininkų leidžiamus laikraščius prenumeruoja. Valdininkai nerimauja, nežinodami, dėl ko tai daroma: bauginimo ar prievartos dėlei. Gal tai provokacija? Jei tai būtų siejama su tarnybinėmis pareigomis, tai, atklydinkamą drabužį ar daiktą. Tuo būdu ir jiems, ir mums patiems Vėlykos bus malonesnės ir viltingesnės. Kiti vėl turime susispausti darbe ir duoti gali-

AMERIKOS PASIUNTINYBĖ NEPRIMS NAUJŲ REGISTRACIJŲ

Kaunas. — Amerikos pasiuntinybė painformavo Lietuvos spaudą, kad turi pakankamai užsiregistravusių gauti imigracijos vizas, kurių Lietuvos kvotai užpildyti pakaks daugiau, negu sekantiems penkeriems metams, todėl po kovo 31 dienai jau nepriimama naujų registracijų. Nebus priimami pasiuntinybėje asmenys, atėję teirautis apie emigracijos vizas.

VALSTYBES IZDAS TURI 132.6 MILIJONUS LITŲ SKOLŲ

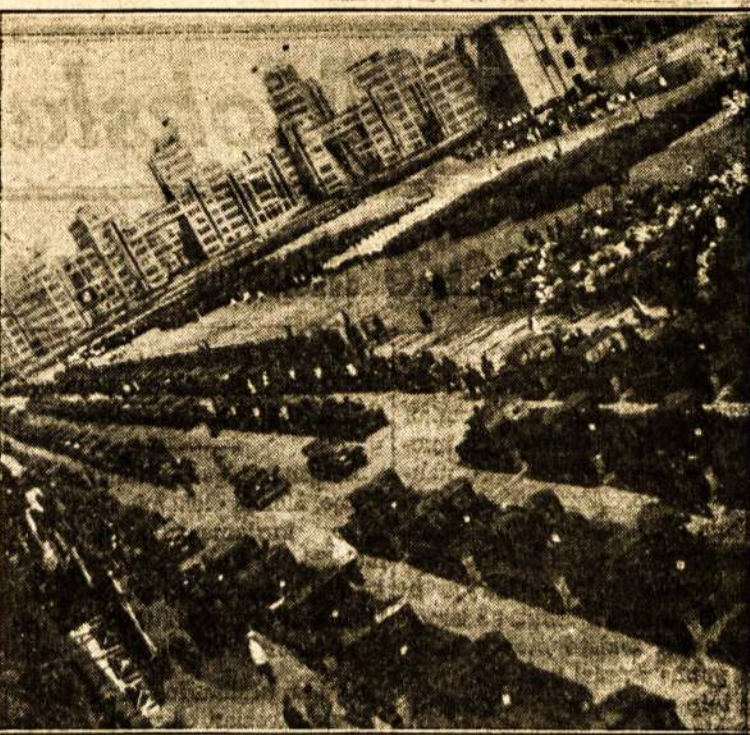
Kaunas. — Suvestais duomenimis Lietuvos valstybės izdo skolos šių metų pradžioje siekė 132.6 milijonus litų prieš 118.6 milijonus litų praėjusių metų pradžioje.

Užsieniui Lietuvos valstybės izdas skolingas 80,070,600 litų, o vidaus skolos siekia 52,485,700 litų. Ir užsienio ir vidaus skolos. Lyginant su praėjusių metų pradžios tomis pat skolomis, yra padidėjusios 14 milijonų litų.

Valstybės izdas daugiausia skolingas Jungtinėms Amerikos Valstijoms — 45,765,300 litų, Degtųjų monopolijai — 25,396,800 litų, Didžiosios Britanijos izdui — 1,127,900 litų ir kitos skolos — 3,781,600 litų. Už skolas procentų pereinatis metais Valstybės izdas išmokėjo 3,193,600 litų.

SULAIKĖ STAI KOKIĄ KONTRABANDĄ

Virbalis. — Prieš keletą dienų Virbalio muitinėje valdininkai rado į Pietų Afriką emigruojančios Utenos miesto gyventojos G. Berkelenės lagamine daug sidabrinųjų daiktų: 4 taures, dvi žvakides, 11 šaukštų, 1 samtį, 5

Raudonosios Armijos demonstracija laike 1938 metų Pirmosios Gegužės paminėjimo Charkove, SSRS.

šakutes, 16 šaukštukų, 12 didelių šaukučių ir 12 peilių. Visi šitie daiktai sveria 5 kilogramus. O iš Kretingos išvykusios į užsienį Lejos Jūdelmanienės lagamine tarp senų drabužių rado 6 šaukštus, 10 šaukštukų, 1 samtį, 2 taures ir daug kitų daiktų. Visi šitie išvardinti daiktai verti per 2,400 litų.

ZIAURIOS MUŠTYNĖS

Veisiejai. — Neseniai įvykusiose žiauriose muštynėse Leipalingio valsčiaus, Mikyčių kaimo ūkininkas J. Pavasaris kedės smūgiu į galvą mirtinai sužalojo Sankonių kaimo ūkininkaitį V. Petrauską. Keli ūkininkai buvo susiję karčiameje išsigerti, kur J. Pavasaris pareikalavo, kad V. Petrauskas nupirktų bent pusbonkį. V. Petrauskas buvo vėdęs, paliko žmoną ir mažus vaikus.

NAUJOS MUITINĖS

Kaunas. — Klaipėdos kraštą perleidus Vokietijai, visos krašte buvusios muitinės nustojo veikti. Jų vietoje imtasi organizuoti naujas muitines, į kurias perkeliama visos buvusios Klaipėdos krašto muitinės su visais etatais. Klaipėdos uosto ir geležinkelio muitinė perkeliama į Kretinę ir prie jos suorganizuojami Palangos, Bajorų ir Butingės pereinamieji punktai. Šilinkų muitinė perkeliama į Gargždžius, Nidos — į Alsėnus, Rūnės — į Naumiestį. Prie Naumiesčio muitinės organizuojami Gardino, Degučių ir Inkalpų pereinamieji punktai. Į Tau-

ragę perkeliama Panemunės ir Pagėgių muitinės ir čia suorganizuojami Šilinės, Sartininkų ir Plikiškių pereinamieji punktai. Smalininkų ir Viešvilės muitinės perkeliama į Jurbarką ir čia steigiamas Pašvenčių pereinamasis punktas ir Paleškių priplauka. Naujos muitinės steigiamos beveik tose pat vietose, kur buvo prieš Didįjį karą rusų muitinės, nes naujoji siena atitinka buvusią prieš Didįjį karą Rusijos-Vokietijos sieną.

Buvę Klaipėdos krašte muitinių tarnautojai bus sutalpinti naujose muitinėse ir su jais didelių sunkumų nebus. Be to, dalis tarnautojų pasiliko Klaipėdos krašte.

KRETINGOJE NUMATOMA STATYTI DIDELE LIGONINĖ

Kaunas. — Ligi šiol Zemačių kraštas naudodavosi Raudonojo kryžiaus ligonine Klaipėdoje, bet dabar, Klaipėdos netekus, plūstus Zemačių kraštas neteko ligoninės. Todel artimiausiu laiku numatoma sukviesti suinteresuotų įstaigų atstovų pasitarimą Kretingoje ligoninės statymo reikalui.

Projektuojama Kretingoje pastatyti 900 lovų ligoninę. Tokios ligoninės statyba atseitų apie 1 milijoną litų.

Kaunas. — Ligi šiol dr. K. Griniaus vardo sanatorijoje A. Panemunėje dr. Rinkevičius patikrinė apie 2,500 pradžios mokyklų mokytojų sveikatą. Jų tarpe rado apie 150, kurie sunkiai serga džiova ir reikalingi greito gydymo.

Pabėgėliai iš Klaipėdos Lietuvos Vaiko Darželių Draugijos maistinio punkte Kretingoje. Apšaukiuojama, kad viso iš Klaipėdos krašto pabėgė virš 15,000.

rusiai galvojo Korėginas. Bet vistiek jis nusprendė dar sykį pabandyti laimę — užėiti pas Pankratovą. Jis gyveno netoli prieplaukos, ir pas jį buvo arčiau, negu kad į Salomenką.

Visiškai nuvargęs, galų gale dasikasė iki Pankratovo buto ir barškindamas į kada tai okra dažytas duris, nusprendė: "Jeigu ir šio nėra, daugiau nebeklaidžiosiu. Palysiu po valtele ir pernakvosiu."

Duris atidarė senelė, Pankratovo motina. — Ignatas namie, mamyte? — Tik ką parėjo. O jūs pas jį?

Ji nepažino Povilo ir atsisukdama šuktelėjo: — Genka, kaž kas pas tave!

Povilas su ja įėjo į kambarį ir padėjo ant grindų savo maišą. Pankratovas baigdamas kąsnį atsisuko į jį iš už stalo.

— Jeigu pas mane, sėsk ir papasakok, o aš pakol kas bliūdą barščiu ištuštinsiu, nes iš pat ryto tikta ant vandens prabuvau. — Ir jis pasiėmė didelį medinį šaukštą.

Povilas atsisėdo šone ant kėdės. Nusiemęs nuo galvos kepurę, pagal savo seną įprotį, nusitrynė su ja kaktą.

— Nejaugi aš taip persimainiau, kad ir Genka manęs nepažino? — Pankratovas sėbtelėjęs porą šaukštų barščiu ir negavęs nuo jo atsakymo, pasuko į jį galvą.

— Na, sakyk kas pas tave tenais yra? — Ranka su duonos šmotu kelyje ir burną sustojo.

— E... palauk... Tfu tu, buza! — Matydamas jo raudoną nuo įtempimo veidą, Korėginas neišlaikė ir nusikvatojo.

— Pavka! Juk mes tave visi už žuvusių laikėm!... Palauk, kaip tave vadina?

— Pankratovo šauksmą iš gretimo kambario išbėgo sesuo ir motina. Ant galo visi trys persitikrino, kad prieš juos tikras Korėginas.

Visi jau seniai miegojo, o Pankratovas vis dar tebeapasakojo apie įvykius bėgyje pastarųjų keturių mėnesių.

— Dar žiemą į Charkuvą išvažiavo Zarkis, Mitia ir Michaila. Ir ne bet kur gaaronai, o į Kamunistinį universitetą. Vanka ir Mitia į prirengiamąjį, o Michaila — į pirmą. Mūsų penkiolika žmonių susirinko. Su susijaudinimu ir aš padariau pranešimą. Reikalinga, galvoju, smegenyse pradžiū sutirštinti, o tai perskysta. Bet, suprantai, komisija mane ant smilčių pasodino.

Piktai pamokčiojęs, Pankratovas tęsė: — Iš sykio pas mane viskas ėjo kaip sviestu patepta. Visi straiptiniai tinkami ir viską turėjau kas tik buvo reikalinga: partinis bilietas yra, kvalifikacijos užteks, bet kada dalyką atėjo iki politinio patikrinimo, šiame klausime pas mane susidarė keblus nemalonumas.

Susikirtau su vienu iš komisijos draugu. Pastatė jis man tokį klausimą: "Pasakyk, drauge Pankratovai, kokią nusimanyimą jūs turit apie filozofiją?" O nusimanyimo pats žina, pas mane jokio nebuvo. Bet tame momente prisiminiau, buvo pas mus vienas prieplaukos darbininkas, gimnazistas — valkata. Jis mums aiškino štai ką: senai, keliolika šimtų metų tam atgal Graikijoj buvo tokie mokslininkai, kurie gana daug apie save žinojo, ir jie tapo pavadinti filozofais. Vienas toks tipas, pavardės neprisimenu, rodosi Hideogonas, gyveno visą savo amžių bačkoje ir taip toliaus... Geresniu specialistu pas juos skaitėsi tas, kuris keturias dešimt sykių įrodyda-

vo, kad juoda spalva — tai balta, o balta — tai juoda. Vienu žodžiu, buvo jie nachališki melagiai. Na ir, prisiminęs gimnazisto pasakojimus, pamaniau: "Apvažiuoju mane iš dešinės pusės tas komisijos narys." O tas su paslėpta klaista į mane žiūrė. Aš tuomet neilgai galvojęs jam atšoviau: "Filozofija, — sakau, — tai tuščia melagystė ir dūminis uždangalas. Aš, drauge, tokiais niekniekais užsiiminti neturiu mažiausio patraukimo. Kaslink partijos istorijos, visa širdžia bučiau linksmas." O jie kad pradės mane imti nagan, iš kur aš gavau tokias žinias apie filozofiją. Pasiaiškinimui aš dar šį tą pridėjau iš gimnazisto kalbos, nuo ko visa komisija pasileido juokais. Tokiu būdu jie mane pasodino į bonką. "Ką, — sakau, — jūs iš manęs kvailį darote?" Už kepurės — ir namo.

Paskiau tas komisijos narys mane gubkome sutiko ir apie tris valandas mes turėjom su juom pasikalbėjimą. Pasirodo, kad tas gimnazistas supainiojo dalykus. Pasirodo, kad filozofija — didelis pratingas dalykas.

O Dubova su Zarkiu perėjo per komisiją. Na, Mitia tai nors mokiniai užsispyrusiai, o Zarkis — tai netoli manęs buvo toį sritį nuvažiavęs. Ne kas kitas, kaip kad ordenas Vankai pagelbėjo. Vienu žodžiu, aš likau atmetas. Mane nuskyrė ant prieplaukų šeiminkauti. Pavadojuju prekinės prieplaukos viršininką. Pirmiau būdavo visada turėdavau susikirtimus su vedėjais įvairiais jaunuolių dalykais, o dabar pačiam prisėina vadovauti. Kartais ir taip būna: po ranka tau patenka padaužas arba nepajudinami ištižėliai, aš taip juos prispaudžiu ir kaip viršininkas ir kaip sekretorius. Jis man akių neužtrins, atsiprašau. Kokių aš tau naujienų nepapasakojau? Apie Akimą žina iš senesniųjų, tik tai

Tufta trinasi vis dar ant tos pačios vietos. Tokarevas dabartiniu laiku yra raikomo partijos sekretorius Solomenkoj. Raikomole Akunevas tavo komunos narys, Politinės apšvietos vedėja Tale. Dirbtuvėse tavo vietoj Cvetajevas, aš jį mažai pažįstu, bet gubkome susitinku, jis yra didelis savymeilis. Jeigu prisimeni Oną Burchat, jį taip pat Solomenkoj už vedėją moterų skyriaus raikompartė. Apie kitus aš jau tau papasakojau. Taip, Povilas, daug žmonių partija pasiuntė į mokslą. Gubernijos sovietų partinė mokykloj visas senasis aktyvas dabar už knygų sėdi. Ateinančiais metais žada ir mane pasiųsti.

Jie užmigo jau gerokai po pusiauakčio. Rytmetyje, kada Korėginas pabudo, Ignatevo namuose jau nebuvo, jis nuėjo į prieplauką. Dusia, jo sesuo, štambi mergina, labai panaši į brolių, vaišino svetį arbata, linksmai tratėdama apie visokius menkniekius. Pankratovo tėvas, laivų mašinistas, buvo kelionėje.

Korėginas rengėsi eiti. Atsisveikinant Dusė priminė: — Neužmiršk, kad mes lauksime tavęs ateinant pietauti.

.....

Gubkome paprastas gyvumas. Įeinamosios durys nežino ramumo. Koridoriuose ir kambariuose pilna žmonių, už administracijos durų kurtas suskėjimas rašomųjų mašinėlių.

Povilas pastovėję nekuri laiko koridorių, tėmydamas, ar nepamatys pažįstamų veidų, ir nei vieno nesuradęs, įėjo į sekretoriaus kambarį. Už didelio rašomojo stalo sedėjo mėlynuose marškinuose gubkomo sekreto-

rius. Jis Korėginą sutiko trumpu žvilgsniu ir, galvos nepakėlęs, rašė toliaus.

Povilas atsisėdo prieš jį ir atydziai žiūrėjo į Akimo pavaduotoją.

— Kokiuo reikalu? — paklausė sekretorius, statydamas tašką gale prirašyto lapo.

Povilas papasakojo jam savo istoriją.

— Būtinai, drauge, įrašykit mane į organizacijos lapą ir pasiųskit į dirbtuves. Padaryk kas link to parėdymą.

Sekretorius atsilosė kėdėje. Atsakė nesprendžiamai: — Į sąrašą įtrauksiu būtinai, apie tai negali būti kalbos. Bet į dirbtuves pasiųsti tave nepatogu, ten dirba Cvetajevas, gubkomo narys, kurį nuskyrė paskutinis suvažiavimas. Mes tave sunaudosim kitoj vietoj.

Korėgino akys susiaurėjo.

— Aš einu į dirbtuves ne tam, kad trukdyti dirbti Cvetajevui. Aš einu į cechą pagal savo specialybę, o ne kolektyvo sekretoriu ir, ant kiek aš dar fiziniai silpnas, prašau į kitą darbą manęs nesusių.

Sekretorius sutiko. Parašė an popierio keletą žodžių.

— Perduok draugui Tuftai, jis viską sutvarkys.

Ištaigos raštinėj Tufta visu įniršimu atkavo savo padėjęją — knygvedį. Apie pusę minutės Povilas žiūrėjo į tas imtynes, bet matydamas, kad galo tam nebus, juos pertraukė.

— Paskiau dabaigsite bartis, Tufta! O dabar štai tau raštelis, sutvarkyk mano dokumentus.

Tufta ilgai žiūrėjo tai į popierį, tai į Korėginą. Ant galo suprato. (Bus daugiau)

Atsišaukimas į Viso Pasaulio Lietuvius

Ruošdamas atidaryti savo jėgomis sukurtą lietuvių spaudos muziejų Šiauliuose, pranešu, kad šio muziejaus turtas susidedantis iš 1.700 atskirų pavadinimų lietuvių periodinės spaudos, 646 draudimo laikotarpių knygų, iš jų dalis yra senų, siekiančių prieš 250 metų, 1.880 vėlesnio spausdinimo laiko knygų. Knygų dalis užsienio spausdintos lietuvių kalba, 170 propagandinės spaudos komplektų, 220 atsišaukimų ir balsavimo propagandos lapelių, 10 plakatų iš balsavimo laiko, didelis skaičius kalendorių, 25 dokumentai su Lietuvos antspaudo iš kunigaikštėjų laikų. Kai kurie siekia 1.602 metus. Virš 2.000 rūšių įvairių pašto ženklų, 1.200 rūšių senų popierinių pinigų banknotų, 310 rūšių metalinių pinigų, kai kurie siekia prieš 500 metų.

Šiam darbui dirbti mano sąlygos nepaprastai sunkios. Būdamas paprastas darbininkas iš savo mažo atlyginimo, nustraukęs nuo duonos kąsnio kūrėu šį spaudos muziejų. Surinkimo pagreitiniui, išleidau leidinį "Lietuvių periodinės spaudos kolekcija," kurio atspausdinau 10.000 egzempliorių. Paaukojau šiam kilniam tikslui savo jėgas ir sveikatą. 1937 metais rugpjūčio mėn. surengiau periodinės ir senų knygų skaitomą spaudos parodą. Klaipėdoje V. D. Gimnazijos rūmuose. Paroda tęsėsi 8 dienas ir ją aplankė 2.034 žmonės. Dar norėčiau apvažiuoti į kitus Lietuvos miestus su panašia spaudos paroda, noriu, kad ir platesnioji visuomenė bent kartą pagyventų su senų ir užsienio lietuvių rašytojų dvasia. Supirktas knygas norėčiau įristi ir atidaryti viešą knygų skaitymo biblioteką, be atlyginimo. Norėčiau papildyti archyvą tokiais leidiniais kurių dar neturiu. Norėčiau užsieny leistas lietuvių kalba knygas supirkti po vieną egzempliorių. Iki šiol į šį rinkinį esu įdėjęs 8.400 litų ir dar tebeskiriui iš savo menko atlyginimo kas mėnesis po 40 ir daugiau litų. Daug turiu periodinių numerių, papildžius galėčiau sudaryti daug komplektų. Iki pilno rinkinio periodinių leidinių dar trūksta apie 600 pavadinimų. Didžiausia jų dalis Amerikoje laistų leidinių. Bet, dėja, trūks ta lėšų, paramos iš niekur negaudamas, palikau ne vien alkanas, bet ir nuplyšęs.

Maloniai prašau Gerbiamąją visuomenę atsišaukti į šį mano sunkų darbą ir paaukoti kas turi atliekamą knygą, arba laikraštį. Mano archyvui tinka visi spausdiniai: visokių metų knygos, atsišaukimo lapai, plakatai, kalendoriai, svetimomis kalbomis, kurie yra lietuvių dvasios. Kurie turite rečiau leidinių pasižadą apmokėti jų vertės kaina. Kiekvienam pageidaujant, gali keistis ant dublikatų spausdinių. Be to, gerbiama redakcija maloniai prašau siuntinėti laikraščius veltui nuo naujų metų 1 numerio, nes man labai svarbu

komplektai turėti nors vienų metų. Kurios redakcijos neišgali siuntinėti, tai nors atsiųskit kiekvieno antgalvio pakeitimo po 1 egzempliorių ir savo laikraščio priedus, siųskit nors po vieną egzempliorių. Jei pas Tamsas rastųsi kitų redakcijų naujų pavadinimų retesnis ar vienkartinis leidinys, prašau pasiųsti, už persiuntimą apmokėsiu.

Visų aukojusių pavardes paskelbsiu spaudoje ir įrašysiu į garbės dovanų knygą, nors ir centais prisidėjusių prie šio darbo, paaukojusių laikraštį ar knygą.

Spausdinių praleidimui, turiu iš Visuomeninio Darbo Valdybos leidimą gauti iš užsienio kiekvienam leidiniui po 1 egzempliorių. Tikiuosi, kad pasaulio lietuviai supras šį mano sunkų darbą ir atsižvelgs į mano prašymą ir prisidės prie šio kultūrinio darbo. Už ką iš anksto tariu padėkos žodį.

Spaudos Kolekcionierius
Povilas Gasiūnas,
Šiauliai, Ginkūnų 15.

Ketvirtas Rajonas Rengiasi Pasiųsti Suvažiavimą Atstovų

EDMONTON, Alta. — Delegato pasiuntimui į LLD Kanados kuopų atstovų suvažiavimą fondo sukėlimo darbas eina puštinai gerai. Štai, Ketvirto rajono komiteto surengtas parengimas, atsibuvęs balandžio 12 dieną, davė \$50.91 gryno pelno. Tai garbė vakarų kanados lietuviams už tokį didelį solidarumą.

Prie įžangos tikiety buvo laimėjimai. Dovanas laimėjo sekanči asmenys: pirmą dovaną, moterišką laikrodėlį laimėjo colmanietis Bell; antrą dovaną, plunksną ir paišelį laimėjo calgarietis Cof Ceagdor, gyvenantis 1115 — 3-rd St. East, Calgary; trečią dovaną, du dolerius laimėjo edmontonietis Ilgutis.

Po šio parengimo galime tikėtis, kad galėsime pasiųsti į LLD trečiąjį suvažiavimą mažiausia vieną atstovą. O dabar prisieina jau ruošti šiam svarbiam darbui, nes laikas jau visai trumpas. Prabėgs pora mėn. ir suvažiavimas, o apie prie suvažiavimo prisirengimą nesame nei pagalvoję. Dar nediskusavome kas reikalinga taisyti ir pildyti mūsų LLD, kuri lošia svarbų vaidmenį tarp Kanados lietuvių. Tad svarstykime draugai ir diskutuokime per spaudą ir susirinkimuose! Išreikškime savo nuomones, kad suvažiavimas galėtų jomis pasinaudoti ir pasukti mūsų organizaciją tikrai naudinga kryptimi. Diskusijoms geros medžiagos pateikė K.V.K. Liaudies Balso 318 numerį.

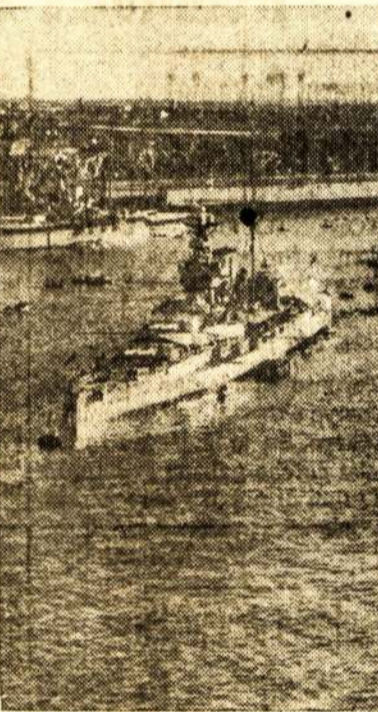
Vakarų Kanados kuopoms stovi prieš akis delegato nominavimas ir išrinkimas. Girdėjau, kad Ketvirto rajono komitetas išsiuntinėš visoms rajono kuopoms nominacijų blankas. Čia susiduria su svarbia užduotimi, nes turime pasistengti, kad išrinktų tinkamą draugą, kuris galėtų tinkamai atstovauti mūsų rajono kuopas LLD suvažiavime. Lauksiu draugų išsitarimo svarbiaisiais mūsų organizacijos reikalais.

W. Rudinskas
Wilwood, Alta.

Galiu Patarti Norintiems Įsigyventi Farmose

WILWOOD, Alta. — Paskutiniam Liaudies Balso numeryje radau, kad atvyko iš Lietuvos keltos lietuvių šeimos, kurios nori apsigyventi ūkiuose. Minėtam rašinyje pažymėta, kad žinantieji ant farmų sąlygas turėtų jiems patarti. Tad ir norėčiau tiems draugams patarti šioje srityje, jeigu to pageidauja.

Aš jiems patarčiau atvažiuoti pas mus, o mes, čionai gyvenantieji lietuviai, galėtume jiems daug pagelbėti. Pavyzdžiui, aš pats norėdamas pirkti farmą, labai plačiai apvažiėjau Kanadą, bet pasirodė, kad čionai geriausias įsikūrimui sąlygos, ypač mažai turinčiam pinigų. Štai, šeši metai pradėjau ūkininkaut, ir rėdama tikrai kelis šimtus dolerių, o šiandien mano nusavybė jau

Anglijos karo laivai Maltos uoste, pasirengę netikėtumams.

Detroito Aido Choras Visus Kviečia į Koncertą.

DETROIT, Mich. — Amerika šiandien su jos nesuskaitomomis problemomis stovi už teises, laisvės ir demokratiją, už žmonių valdžią. Jūs ir mes norime, kad toji valdžia išsilaikytų, kad dar daugiau laisvum ir geresnį gyvenimą galėtume išsikovoti dėl žmonių daugumos. Yra svarbu, kad būsimoji karta būtų tinkamai priruošta, įsamontinta, kad mokėtų tinkamai ir garbingai užimti, savo tėvų vietas gyvenimo kovų srityje.

Kad jūs galėtumėt pasidžiaugti naujais energingais kovotojais — darbininkais, yra svarbu prisidėti prie jų priruošimo, palaikant ir paremiant geras jų pastangas. Mes turime energiją, gerus norus — jūs patyrimą ir jei mes kooperuosime, galėsime naudingų darbų atlikti.

Čia yra proga parodyti, kad

siekia maždaug 3.000 dolerių. I mūsų apylinkę atvažiuoja daug baltgudžių šeimynų iš Lenkijos, kurioms mes lietuviai pagelbstime, tad su malonumu pagelbėtume ir saviesiems.

Jeigu kas įdomautųsi mūsų apylinkę, platesnes žinias gali suteikti per laiškus.

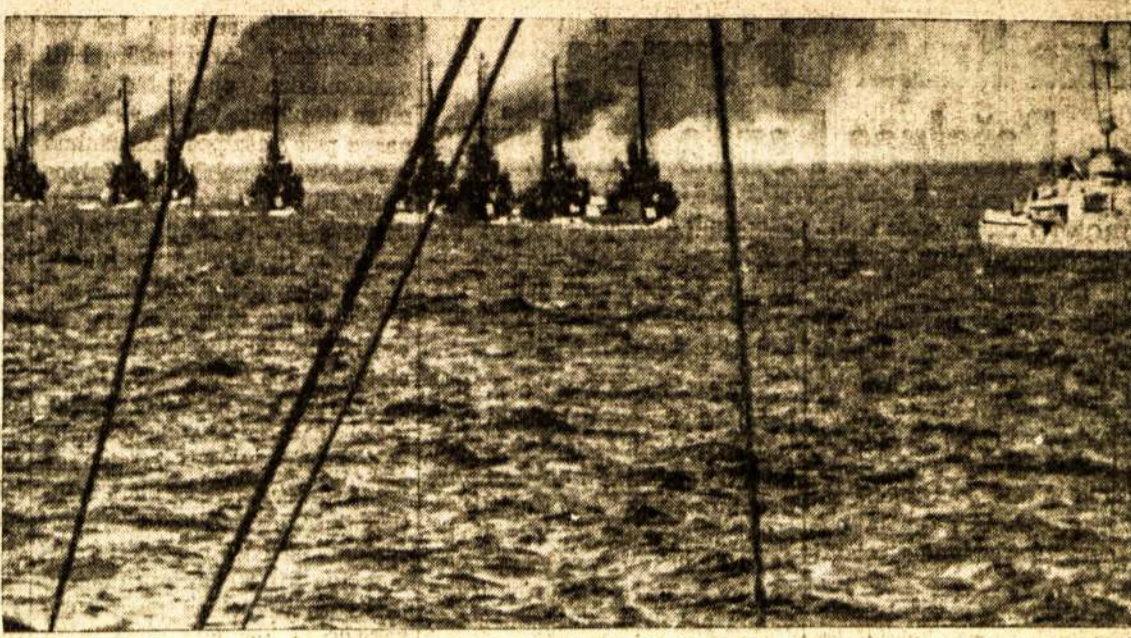
W. Rudinskas
Wilwood, Alta.

PAGEIDAUJA DAVINIŲ APIE BUVUSIUS ISPANIJŲ

TORONTO. — Mackenzie-Papineau batalijono draugų komitetas rengiasi išleisti knygą, kurioje bus aprašyta kanadiečių atliktos užduotys Ispanijos karėje. Todėl kreipiasi į visus veteranus ir jų draugus, turėjusius santykius su Ispanijos karėje dalyvausiais kanadiečiais, prašydamas prisijusti komitetui svarbesnius laiškus, fotografijas, iškarvas, dienyneus, anekdotus ir interesus pasakojimus iš veteranų gautų patyrimų.

Kas turite viršų nurodytą informaciją jas pasiųskite viršų pažymėtam komitetui, 331 Bay St., Toronto.

PLATINKITE ir UGDYKITE "LIAUDIŲ BALSĄ" VISUOMENES TEISIŲ UŽTAREJĄ. PIRMYN SU JUO!

Hitlerio karo laivai išplaukė į Ispanijos vandenį. Delto Anglijos ir Francijos vadovybės pasiuntė į Viduržemio jūrą didelį skaičių didžiulių karo laivų.

Lumberdžekių Kuopos Valdyba

FORT WILLIAM, Ont. — Praeitais LLD 15 kuopos susirinkimas buvo kaipo metinis. Šiame susirinkime kuopos nariai išreiškė savo nuomones apie į valdybą renkamus draugus, atsižvelgdami į jų praeitį, tai noriu išreikšti ir savo nuomonę (o gal ir visų) jau apie išrinktus draugus. Manau čionai apibūdinti ant kiek jie bus tinkami eiti savo pareigas.

Kuopos pirmininkas K. Dimša yra žmogus didžiai energingas, visos apylinkės darbininkai jį pažįsta iš streikų, demonstracijų, yra pusėtinai prasilavinęs, kuopų priklausau nuo pat jos įsikūrimo, jau praeitį įrodė už ką jis stovi. Manau, kad jį nepalenks joks "velnias," tad toms pareigoms tinka. Jis pats sako, kad kuomet prasidės šioj apylinkėj darbai, tuomet visus čia esamus lietuvius "suvarys" ir mūsų kuopą. "Dieve jam padėk!"

Finansų sekretorium išrinktas P. Kunčys, kuris eina tas pareigas nuo pat kuopos įsikūrimo. Jis oponento neturėjo, nes yra vienas iš rūpestingiausių kuopos narių, gerai susipažinęs su organizacinio veikimu, turi pastovų adresą.

Protokolų raštininku išrinktas J. Juozdevičius, kuris amžiumi vyresnis už visus kitus kuopos narius, bet daugelyje atsitikimų nepavadojamas, nes jis tikrai vienas iš visų gerai kalba ir rašo angliškai. Caro laikais šis draugas lankė vidurinę mokyklą. Lietuvos nepriklausomybei kuriantis dalyvavo politikoje kaip social-demokratas. Tai žmogus su daugeliu patyrimu, gerai pažįstas abu pasauliu, nelinkęs prie karjerų.

Knygius — A. Sirgedas, pirmiau buvęs kuopos pirmininku, yra žmogus labai rimtas, tvarkingas, branginąs organizacijos turtą, įkainuojąs darbininkiską apšvitą ir pats labai mėgsta skaityti knygas.

Korespondentas, F. Tumėnas — aš pats. Apie savo nuopelnus darbininkų klasei pačiam sakyti nepatogu, bet korespondavimui esu tiek tikęs, manau, kad nebus toli nuo tiesos, jeigu lumberdžekių patarie pasakysiu — "galiu tiek parašyti, kiek briedis gali prikrasti malkų." Tai vienas tur būt būsiu netinkamas pavestom pareigom.

Delegato pasiuntimui į LLD suvažiavimą nutarėme praveisti vaju, žinoma, tada, kada pradėsime dirbti. Tad išvažiuodami į kempes draugai gaukite pas finansų sekretorių P. Kunčį, 134 Rowand St., aukų rinkimo lapus. Jeigu vieni negalėsime pasiųsti delegatą, tai rėmsime Trečio rajono delegatą.

Kp. Korespond. ANGLIJA STIPRINASI HONG KONGE

ROMA, Bal. 24. — Čionai atvykęs vienas Anglijos žurnalistas sako, kad anglai buduoja stiprią apsigynimo sistemą Hong Konge, nes japonai gali pulti šią Anglijos koloniją.

Iš Ispanijos Grįžę Kovotojai Blogoj Padėty

WINNIPEG, Man. — Mackenzie-Papineau batalijono komitetas, Winnipeg skyrius išleido į visas organizacijas atsišaukimą ir finansinę atskaitą, kurioje nurodo, kad nuo lapkričio 22 dienos iki šių metų kovo 31 dienių turėjo įplaukų \$4.379.20, o sugrįžusių iš Ispanijos šelpimui bei gydymui išleido \$3.994.53.

Dabartiniu laiku Winnipege randasi 37 veteranai, iš kurių vienuolikai reikia duoti užlaikymą iki jų sveikata pagerės, keturi randasi ligoninėje, o septyniems reikalingas gydymas nuo pusės iki pusantrų metų. Beje, vienas veteranas mirė.

Komitetas nurodo, kad Ispanijai žlugus žmonių susidomėjimas iš Ispanijos grįžusiais kovotojais laipsniškai atpuola, kaip litur, taip ir Winnipege, o tuo tarpu veteranais rūpinančios įstaigos susiduria su didesnėmis išlaidomis. Paskutiniu laiku gauta žinia, kad 32 kanadiečiai iš šimto peileisti iš fašistinės nelaisvės, o kiti dar paliko. Paleistieji dabar randasi Francijoje koncentracijos stovyklose ir laukia sugrįžimo, bet susidaro keblumų. Pirmiau veteranų grąžinimu rūpindavosi Ispanijos vyriausybė, bet Frankui užgrobus Ispaniją, veteranų grąžinimo fondas negyztuoja ir jų grąžinimu rūpinasi tikti Mackenzie-Papineau batalijono draugų komitetas. Sugrąžinimo pasekmės priklausys nuo sukeltų finansų, tad minimas komitetas kreipiasi į visas organizacijas ir prašo stengtis išristi ta problema.

V. M.
NUO REDAKCIJOS
Draugo korespondenciją prišėjo pusėtinai sutrumpinti, nes

Pasekmingas Parengimas

HILLCREST, Alta. — Vietinė LLD 120 kuopa surengė su ukrainų ir vengrų progresyviomis organizacijomis bendrą šokių vakarą. Įžangos tikietus paravinėjime iš anksto ir tokiu būdu už tikietus buvo \$41.90 įplaukų. Išlaidų turėjome \$18.75, tad mums pelno liko \$23.15, kuriuos paskyrėm iš Ispanijos sugrįžusiems kovotojams.

Publikos turėjome nemažai, beje jeigu nebūtų pasitaikęs blogas oras, būtume turėję dar daugiau. Del blogo oro negalėjo atsilankyti colmaniečiai, tačiau daug kas iš jų iškalno buvo įsigiję tikietus, tad reiškia, kad ir jie parėmė mūsų parengimą, už ką esame jiems dėkingi.

P. Komisija

buvo labai ilga. Kita, Mackenzie-Papineau batalijono draugų komiteto cirkuliarus gauna kiekvieną organizaciją, tad jų perspausdinimas žodis žodinė nėra būtinas, nes kiekviena organizacija tas žinias gauna laike susirinkimui.

NEISDAVINES VALDINIŲ VIETŲ IŠKANTIEMS ISTIKIMYBES LIUDIJIMU

Kaunas. — Policijos departamentas išsiuntinėjo aplinkraštį visiems apskričių viršininkams, kad neisdavintų valdinių vietų išskantiems istikimybės liudijimų, nes tokio išdavinėjimo numatą nei įstatymai nei atskiri patvarkymai.

Taip pat Policijos departamentas įsakė apskričių viršininkams, kad duodami istikimybės žinias komendantams ir Karo mokyklai apie kandidatus, stojančius į Karo mokyklą ar karo aviacijos mokyklą pirma atsiųsklaustų Valstybės saugumo departamentą.

Montrealo Lietuviai, Pamatykite Lietuviškus Judomus Paveikslus, Kūtuos Rodys

Broliai Matuzai

ATKVIESTI MONTREALO LIETUVIŲ SŪNŲ IR DUKTERŲ PASALPINĖS DRAUGJOS

Spalytojai ir Garsinėj. Filmoj Bus Parodomj

Nepriklausomos Lietuvos Vaizdai

Klaipėdos atvadavimo sukaktuvės, Vasario 16 šventė, kovo 19 dienos vaizdai, iškilmės Karo mokykloje, a. a. prof. Leono laidotuvės, kariuomenės ir visuomenės šventė, Amerikos lietuvių atvykimas, pavasarininkų kongresas, laukai ir sodai, sąpnas žydinčiam sode, sienąpiūtė Nevėžio lankose, Devintinės Raseiniuose, turgus Plungėje, studentų gegužinė, trumpi ūkio darbų ir žmonių vaizdai iš Suvalkijos, Šiaurės Lietuvos, Zemaitijos, Klaipėdos krašto, Kaunijos ir Rytų Lietuvos.

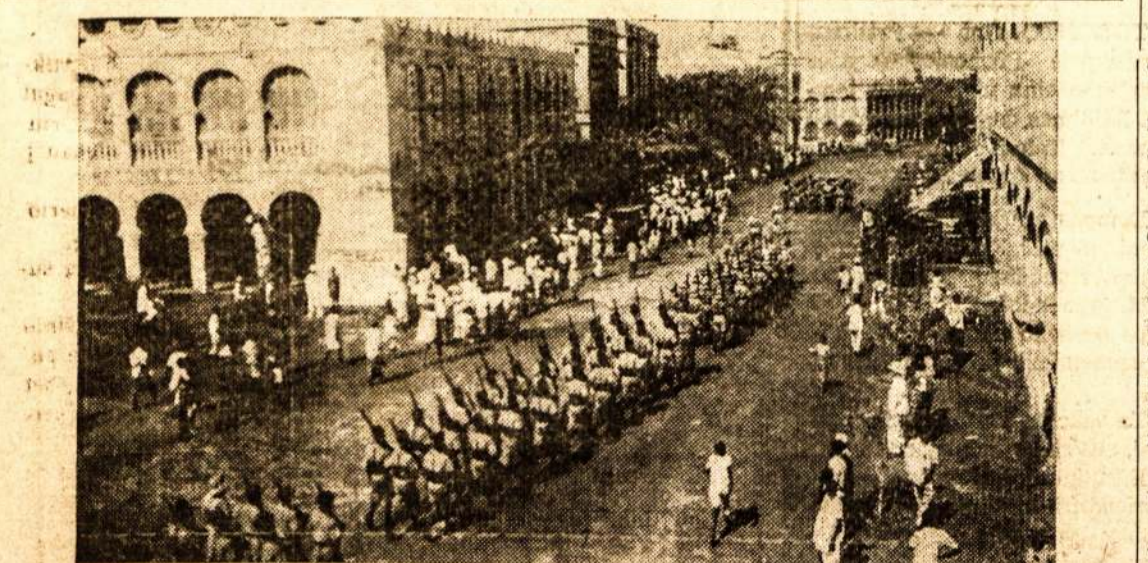
Ši Dalis Bus Rodoma:

Penktadienį, balandžio 28, 8 valandą vakare.
Šeštadienį, balandžio 29, 3 valandą p.p. ir 7 valandą vakare.
Sekmadienį, balandžio 30, 3 valandą p.p. ir 7 valandą vakare.

Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto Neprigulmingo Klubo Salėj

2161 St. Catherine St. E., Montreal

Rodymas Tęsis 2 1/2 Val. Įžanga 35 Centai

Francijos kolonijiniai kareiviai maršuoja Džibuti miesto gatvėm is. Kadangi Italija reikalauja Džibuti uostą ir miestą atiduoti jai, Francija sutraukė daug kariuomenės.

Pirma Kuopa Diskusuoja Pašalpos Fondo Pakėlimą

TORONTO. — Kadangi kelios Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos kuopos pareiškė pagėdavimą, kad šiemet įvyktų draugijos atstovų suvažiavimas, tai Toronte esanti Pirmą kuopa suvažiavimo klausimą paėmė rimtai. Kovo mėnesio susirinkime iškilio mintis, kad kuopa išgvildentų draugijos esamą padėtį, surastų reikiamus taisyti draugijos nuostatus ir apsvačius patiektų per savo atstovus suvažiavimui. Tam reikalui išrinko iš šešių narių komisiją ir jai pavedė surasti taisytinus konstitucijos paragrafus ir patiekti kuopai del svarstymo.

Ir štai šio mėnesio susirinkime, atsibuvusiam balandžio 15 dieną, minimos komisijos nariai davė pranešimus kas jų nuomone reikia svarstyti ir patiekti suvažiavimui. Jie pranešė, kad turėjo vieną susirinkimą, kuriame apsvaustė pašalpos fondo pakėlimo reikalą, o tolimesniuose susirinkimuose peragrėnė visą konstituciją ir jų nuomone taisytinus paragrafus patiekti svarstymui. Komisijos nariai aiškino, kad panagrėnė pašalpos fondo stovį surado, kad nežūrė per pastaruosius kelis metus draugijos narių skaičiaus didelio paaugimo, pašalpos fondas nedaug ką paaugo ir nerodo tendencijos augti, tad tuo klausimu reikia rimtai susirūpinti, kad už kelių ar keliolikos metų nebūtų sukrėtimai.

Pašalpos fondo nepakankamo augimo priežastis yra tas faktas, kad mūsų draugija ir Montreale Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija moka didžiausias pašalpas ne tikta Kanadoje, bet galimai ir visam šiaurės Amerikos kontinentui. Štai, dauguma lietuviškų ir kitų tautų pašalpinė draugijų moka pašalpas savo nariams daugiausia per tris mėnesius pilną pašalpą ir per kitus tris mėnesius pusę pašalpos, o mūsų draugija per šešis mėnesius pilną pašalpą ir per kitus šešis mėnesius pusę pašalpos. Reikia išmoka du kart ilgiau, negu kitos pašalpinės draugijos. Na, o mokesčiai ne tik nėra aukštesni, bet daug žemesni. Pavyzdžiui, nekurių pašalpinė draugijų nariai vien administracijai palaikyti duoklių išmoka daugiau, negu mūsų draugijos nariai sumoka į pašalpinį ir pomirtinį fondą. Tad dideli išmokėjimai ir

nedideli įmokėjimai ir yra pašalpos fondo neaugimo priežastimi, kas reikia nors dalinai taisyti, — aiškino konstitucijai peržiūrėti išrinkta komisija.

Toliau komisija nurodė, kad pašalpos fondo pakėlimui yra tikta dvi būtinos išeitys — pašalpų sumažinimas arba narių duoklių padidinimas. Tačiau komisijos narių dauguma priėjo išvados, kad reikia pašalpų išmokėjimą palikti po senovei, o ton vieton pakelti narines duokles į pašalpos fondą sekamai: pirmam skyriui vietoj 25 centų mokėti 30 centų; antram skyriui vietoj 50 centų mokėti 60 centų ir trečiam skyriui vietoj mokamų 90 centų per mėnesį mokėti \$1.05. Komisija aiškino, kad pasikėlus viršų išdėstyta tvarka į pašalpos fondą mokamas narines duokles, per metus į pašalpos fondą įplauktų apie septynis šimtus dolerių daugiau ir tokiu būdu tas fondas pradėtų augti. Taip pat komisija aiškino, kad nors ir pasikėlus narines duokles, palyginus su kitų pašalpinė draugijų duoklėmis, jos būtų neperaukštos, o pašalpos pasiliktu du kart ilgesnės už kitų pašalpinė draugijų pašalpas.

Buvo ir kita nuomonė, reikianti, kad duoklės pasiliktu nepakeltos, o kad būtų numuštos. Pavyzdžiui, kad trečio skyriaus ligoniams vietoj dabar mokamų dviliks dolerių per savaitę būtų mokama dešimtis dolerių per savaitę; antro skyriaus vietoj septynių dolerių per savaitę, kad būtų mokama po šešis dolerius per savaitę ir pirmo skyriaus ligoniams būtų mokama vietoj pusketvirtio dolerio per savaitę po tris dolerius per savaitę. Tokia tvarka įvedus, narines duokles turėtų pasilikti tos pačios, permaina nepaliesių visų narių, o paliesių tikta imančius pašalpas. Taipgi gaunamos pašalpos sulyginus su kitomis organizacijomis už dabar mokamas narines duokles būtų nemažos. Štai, daugelis darbininkų privestinai turi mokėti apdraudos kompanijoms po 35 centus per savaitę, kas reikiama apie pusantrą dolerio per mėnesį, o ligos atsitikime gauna tikta po dešimtis dolerių per savaitę ir tikta per tryliką savaitę. Tai kodel gali būti permažai mūsų draugijos trečio skyriaus nariui, mokančiam po 90 centų per mėnesį, jeigu jis gautų vietoj dviliks dolerių dešimtis ir ligos atsitikime gautų

ne per tryliką savaitę, bet per 26 savaites? Argi galėtų būti nusiskundimui pagrindas, jeigu mūsų draugijos trečio skyriaus narys prie pašalpos sumažinimo per metus sumokėtų į pašalpos fondą \$10.80, o susirgęs per pusę metų galėtų išimti \$260.00? Tai kaip tuomet su apdraudos kompanijoms mokančiais asmenimis, kurie mokėdami po 35 centus per savaitę sumoka per metus po \$18.20 ir susirgę tegali išimti tikta po \$130.00? Žodžiu, galima pasakyti, kad ir numušus virš išdėstyta tvarka pašalpą nie kas negalėtų atrasti šiam kontinentė tokios pašalpinės organizacijos, kuri už per metus sumokėtų \$10.80 narių duoklių išmokėtų per vieną pusę metų \$260.00 ir per kitą pusę metų \$130.00, arba viso \$390.00.

Susirinkime dalyvavę nariai ramiai išklauskė komisijos pranešimų ir reikiškė reformų pagėdavimą, bet kadangi komisija pagėdavo, kad šis klausimas paliktų bent porai mėnesių atviru ir duotų galimybės kitom kuopom tuo klausimu pasisakyti, tai nebuvo balsavimais patikrinta, kurią propoziciją nariai geriau palaiko. Šiuo kartu dauguma pasireiškė, kad suvažiavimui siūlyti pakelti mokesčius, o kad būtų palikta po senovei neatsirado nei vieno pareiškimo. Tai ženklas, kad mūsų kuopa stovi už pašalpos fondo stiprinimą. Suprantama, šis klausimas bus svarstomas sekančiuose susirinkimuose ir narių nuomonė bus patikrinta balsavimais.

Pirmos kuopos nariai diskutuodami pašalpos fondo pakėlimo reikalą pareiškė pagėdavimą, kad visos Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos kuopos nuodugniai apsvaustytų šį klausimą ir dar prieš suvažiavimą per spaudą pareiškėtų savo nuomonę. Žinoma, ta nuomonė turėtų būti remiama organizaciniais faktais, visa susidariusia aplinkuma, draugijos ateitimi, o ne kokia nors baime, dažnai pasireiškiančia. Girdi, jeigu darysime kokias nors reformas — mažinsime pašalpas arba pakelsime narines duokles, tai negausime narių. Nieko panašaus! Jeigu visos kuopos bei nariai suprasime organizacijos užduotį, kad mūsų tikslas vienas kitam suteikti brolišką pagalbą nelaimėje ir kad net prie siūlomų reformų mūsų draugijos teikiama pagalba bus daug aukštesnė už kitų tokių bendrijų teikiamas pagalias, reformoms niekas nebus ir priešingas.

Kiekvienas narys turėtų savęs paklausti, kodel kitos pašalpinės draugijos nemoka tokių di-

delių pašalpų, kaip mūsų draugija? Atsakymas aiškus — retai kas gali išiversti tokia ekonomika. Mes galime todėl, kad esame dar neseni. Jeigu nesiristume tolyn amžiumi, stovėtume ant vietos, tai ir draugijos balansas galėtų suvesti visada lygiomis, bet jeigu senstame, tai turime atsizvelgti ir į pašalpinio fondo pulsą. Suprantama, galima ir neatsizvelgti, bet reikės atsizvelgti vėliau. Na, o visuomet anksčiau geriau. Ir jeigu į tai atsizvelgsime visapusiškai apsvaustę, organizuotai, tai daug laimėsime, nes mes organizuotame ir privalome nugalėti susidariusius trūkumus. Būtų gerai, kad šį klausimą pradėtų svarstyti visos kuopos ir sulygtu svarstymo suvažiavime galėtų įvykti aiškus ir visus patenkintis sprendimas.

Draugijos Narys

Pranešimai

Montreal, Que.

Siuvėjų Susirinkimas

Šiuomi pranešam visiems A.C. W. of A. 242 lokalo nariams ir norėms, kad minimo lokalo susirinkimas įvyks ateinantį trečiadienį, balandžio 26 d. 7 val. vakaro, unijos salėje, 7 Prince Arthur St.

Kviečiame visus ir visas būtinai dalyvauti, nes turime svarbių klausimų, būtent, bus apibūdinama algų tvarka ir ateities uždaviniai del vienybės palaikymo. Taipgi bus ir biznio agento klausimas, kuris yra naujas. Todel visi nariai vienas kitam praneškite ir dalyvaukite.

Kviečia — Lokalo Valdyba

LLD 47 Kupos Susirinkimas

Šiuomi pranešame, kad del susidariusių svarbių reikalų, kuriuos būtina reikia skubiai aptarti, kuopos valdyba numatė reikalą šaukti anksčiau kuopos susirinkimą, negu kad paprastai būdavo.

Šio mėnesio kuopos susirinkimas įvyks ateinantį ketvirtadienį, balandžio 27, dieną, 8 val. vakare.

Kuopos Valdyba

Nuo Redakcijos: — Būtų gerai, kad garsindami susirinkimą, pažymėtumėt kur įvyksta susirinkimas.

Lietuviškos Knygos Viešuosiuos Knygynuos

TORONTO. — Toronto viešuosiuose knygynuose (public library) randasi ir daugelis lietuviškų knygų. Jeigu jūs esate Kanados pilietis ar mokesčių mokėtojas, jūs turite teisę gauti knygnų kortelę, su kuria galite gauti per tris metus pasiskaityti knygnų. Kortelė kainuoja tikta dešimtis centų.

Knygynuose randasi daug gerų lietuviškų knygų, kaip tai Šekspyro, Dikenso, Maksimo Gorkio, Emil Zola ir kitų garsių autorių veikalų. Knygynuose galite rasti daugelį Maksimo Gorkio vertimų ir Emil Zola parašytą veikalą "Roma".

Į knygną įėję kreipkitės prie informacijų deskos, tenai gausite visas informacijas.

Buvęs.

Ontarijos Universiteto, London, Ont., studentai demonstruoja p rotestuodami prieš Hepburno valdžią, kuri nukirto \$25,000 studentų fondui, iš kurio jie gaudavo paramą knygoms ir kitiems dalykams pirkti.

Ką Užsibrėžęs Atlikti Toronto Lietuvių Komitetas Lietuvoj Demokrat. Atsteigti

Draugai Deksniai Išvyko Montrealan

TORONTO, Ont. — Draugas Deksnys torontiečiams gerai žinomas lietuvis laikrodininkas, su savo žmona išvyko į Montrealą, kur buvo ir pirmiau.

Toronte būdamas draugas Deksnys aktyviai veikė menininkų tarpe. Su juo išvykimo torontiečiai neteko gabaus artisto.

Linkiu draugams gero pasisekimo ir Montreale.

Torontietis

Prasidėjo Jaunuolių Kompeticijos D. C. Vajuje

TORONTO. — Tūlas laikas atgal buvo rašyta, kad Daify Clarion vajuje pravesti komitetas nutarė duoti kelionę į Rochesterį daugiausia pasidarbusiam vajuje. Šiuo kartu galii pranešti, kad jau smarkios kompeticijos tarp jaunų merginų ir vaikinių eina. Jos prasidėjo praėjė antradienį. Du vaikinai, Vincas Baliūnas ir Vitas Rėdževičius, yra nusprendę būtinai pralenkti jaunas merginas: Nellie Grumbinaite, Phyllis Linartaitę, Mary Gaižauskaitę ir Lucy Baličaitę.

Nežinia kas pralenks, merginos ar vaikinai, bet jaučiama, kad bus smarkios kompeticijos. Nenorėčiau būt palinkėtoju, bet norėčiau, kad vaikinai gerai pakonkuruotų merginas.

Direktorius

Torontas Rengiasi Pirmos Gegužės Minėjimui

TORONTO, Ont. — Prisirengimas prie Pirmosios Gegužės minėjimo eina nepaprastu tempu. Leidimas demonstracijai jau gautas. Taipgi išreduota ir Maple Leaf Gardens.

Demonstracija įvyks pirmadienį, gegužės pirmą. Mitingas įvyks sekmadienį, balandžio 30.

Mitinge kalbės Robakas, Ontarijos seimelio narys, Król, taipgi seimelio narys, ir daugelis kitų.

Ta sekcija, kurioj eis ir lietuviai, susirinks Trinity parke.

Būtų gerai, kad visos lietuvės, kurios turit arba galit isgyt tautinius drabužius, eidamos į demonstraciją jais apsirengumėt. Komitetas užsakė keturias obalsius: "Sulaikyt Hitlerį ir iš-

TORONTO. — Pereito penktadienio vakare Toronto Lietuvių Komitetas Lietuvoj Demokratijai Atsteigti turėjo savo posėdį kuriame aptarė kas bus veikiam per keltą savaitę.

Parengimų komisija pranešė kad ji jau prisiruošus Pirmosios Gegužės paminėjimui, kuris atsisib balandžio 29 dieną, Labo Lyceum svetainėje, 346 Spadin Ave. Svetainėje jau senai paimta programa paruošta ir paskirta kalbėtojas, kuris apibudins Pirmosios Gegužės reikšmę. Po to tėsis pasilinksminimas — šokiai.

Taipgi Toronto Lietuvių Komitetas Lietuvoj Demokratija Atsteigti stropiai rengiasi pri bendro tarptautinio Pirmosios Gegužės apvaikščiojimo. Tan tikslui turi išrinkęs atstovą Pirmosios Gegužės paminėjimo pri rengimo komitete. Atstovas pranešė, kad jis užmokėjo už lietuvių organizacijas duokles, reikalingas demonstracijos prirengimui. Posėdyje nutarta užsisakyti bent keturis obalsius, protestuojančius prieš fašistų grumojimus mažosioms tautoms. Šiuos obalsius neš lietuviai ir bendroje demonstracijoje pakels lietuvių balsą prieš mūsų Tėvynės grobikus.

Komitetas plačiai apdiskusavo Klaipėdos krašto pabėgėlių padėtį ir priėjo išvados, kad Torontiečiai turėtų padėti lietuvių organizacijoms, kurios padės pabėgėliams. Kaip pasielgs į T. L. K. L. D. A. neįneinančios organizacijos ir pats Lietuvos konsulas, šiuo tarpu sunku pasakyti. Tačiau ne tame svarba. Svarba yra tame, kad šiandien visas pasaulis žino, jog tie tūkstančiai lietuvių, pabėgę iš Klaipėdos krašto nuo nazistų režimo, yra aukos kruvino fašizmo, jiems į pagalbą skuba geriausioji lietuvių tautos dalis — skubam ir mes. Už kitus neatsakome, bet mūsų pareiga paraginti ir kitus prie darbo, tad ir paraginame. Žinoma, laukiame nuosirdžių akcijų, bet kaip į tai bus atsakyta, šiandien dar sunku spręsti.

Patys darbo planai bus nustatyti masiniam susirinkime. O susirinktieji pinigai bus persiusti per Lietuvos konsulą Raudoną-Raudonajam kryžiui, kuris selpia Klaipėdos krašto pabėgėlius.

Korespondentas

Patys darbo planai bus nustatyti masiniam susirinkime. O susirinktieji pinigai bus persiusti per Lietuvos konsulą Raudoną-Raudonajam kryžiui, kuris selpia Klaipėdos krašto pabėgėlius.

Patys darbo planai bus nustatyti masiniam susirinkime. O susirinktieji pinigai bus persiusti per Lietuvos konsulą Raudoną-Raudonajam kryžiui, kuris selpia Klaipėdos krašto pabėgėlius.

Kom. Narys

Visi Toronto Lietuviai ir Lietuvės Kviečiami Dalyvauti

Pirmos Gegužės

Paminėjime

LABOR LYCEUM, 346 SPADINA

Balandžio 29 Dieną, Šeštadienį

Koncertinės Programos Išpildyme Dalyvaus Geriausi Toronto ir Westono Lietuvių Menininkai ir Menininkės

BUS LIETUVIŲ KALBETOJAS

Po To Bus Sokiai Prie Smagios Muzikos.

Ižaga: 30 centų
Perkant iškalno 25 c.

Pradžia:
8 val. vakare.

Toronto Lietuvių Komitetas
Lietuvoj Demokratijai Atsteigti

Scenos iš Pirmosios Gegužės apvaikščiojimo Toronte pereiniais metais. Jaučiama, kad šiemet Pirmosios Gegužės apvaikščiojimas Toronte bus dar pasekmingesnis. Sekmadienio vakare, balandžio 30. bus didžiulis mitingas Maple Leaf Gardens.

